Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (Từ microfilm Thư Viện Đại Học Cornell)

NĂM THỨ NĂM — SỐ 529 — Giá bán: 6 xu — Ngày 11 đến 18 Janvier 1927

ABONNEMENTS

Indochine		Union Postale	
Un an	8 00	Un an....	10 00
Six mois...	5 00	Six mois.	6 00

ANNONCES LÉGALES
0 $50 la ligne de 6 points sur justification de 3 piastres quelle que soit la page.

ANNONCES COMMERCIALES
à forfait.

Tổng-lý : NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

ĐÔNG PHÁP THỜI-BÁO

Le Courrier Indochinois

MỘT TUẦN XUẤT BẢN BA LẦN: NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 6707

BẢN QUÁN
84 đường d'Espagne
SAIGON

Dây thép nói (Téléphone)
N° 324

GIÁ BÁN

Đông Pháp		Ngoại-Quốc	
Một năm...	6 00	Một năm...	10 00
Nửa năm...	3 00	Nửa năm...	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Thư và mandat đề gửi cho:
M. NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

Rao báo và việc buôn bán hay là việc gì xin thương nghị cùng người

Nên chấn-hưng Phật-giáo ở nước nhà

Gần nay có nổi lên một cái phong trào rất kịch liệt về tôn giáo ở Nam-kỳ ta, đạo Cao-Đài mới bày ở Saigon nay đã có chi nganh cùng các tỉnh, lại vẫn thêm không biết bao nhiêu đạo chấn thần, cầu tiên khác, thấy thấy đều giống nhau ở cơ bản, chỉ khác nhau ở cách trang hoàng bề ngoài thôi. Tôi biết ở Saigon có một đám người có cả đàn ông, đàn bà trù tính quyên tiền đặng cất chùa miễu không phải để thờ đức Cao Đài song để rồi đây phương tự không biết vị thánh thần nào mới chế đặt ra. Tôi mấy tháng nay vẫn chăm nghiệm về cái trào lưu nầy, mới mệ quá, tự hỏi không biết phải mới có một cuộc cách-mạng về tinh thần khiến cho cả người trong nước dễ cả tâm trí về các vấn đề rất quan trọng của linh hồn và sau khi chết chăng? không biết rồi đây nên vui hay nên sợ: vì vì nếu mình ngày nay biết tránh vật chất để tiện, quay về đường tinh thần, hay sợ vì đến thời kỳ tâm trí người nước ta đã rối loạn không còn biết phân chánh giáo ra tà giáo, không muốn chịu kỷ luật trật tự nghiêm chỉnh của các tôn-giáo ở thế-gian, lại muốn chế ra một cái đạo lộn xộn giống như món ăn « Salade russe » của người Tây, là cái tân đạo Cao-Đài kia vậy. Người nước ta cũng người Tàu có tiếng ở thế gới là một giống dân trọng cái duy lý chủ nghĩa lắm, bởi Không-giáo mấy mươi đời đào luyện nên, nay nhứt hàn quốc hãa rằng rủ giáo sư mở lễ huyền thị của tôn giáo, một việc xảy ra như thế, không phải là một việc chơi. Chẳng những nhà xã-hội học, tâm-lý học nên để ý đến, mà cả bậc thanh niên ăn học thường đàn đáu trong lòng vì cái quốc-gia chủ-nghĩa không biết rồi đây nhờ đó có thể kêu gọi được hồn để nẩy nở cái thiên tài của nòi giống lại chăng, cũng không nên làm ơ.

Đạo Cao-Đài là đạo gì? Có phải của một hai người mình đo Thần linh học (Le Spiritisme) của người Âu mà chế ra chăng?

Năm 1848 bên Tây-thế giới nơi nhà kia có xảy ra việc nầy rất kỳ, là bàn ghế tủ trong nhà khi không chuyển động, không có ai rờ tới cả. Người ta xúm lại coi đông đều lấy làm lạ, chắc có ma quỉ về khuấy chơi, song cũng không ai cất nghĩa đặng, chỉ lợi dụng dễ vái cầu về gõ bàn khua ghế chơi. Về sau có các nhà bác sĩ lim tới học đến cho là lúc người chết xác đã mất mà hồn vẫn còn, có lẽ những hồn của bao nhiêu người chết về trò chuyện cùng kẻ sống. Bày giờ mới nổi lên một khoa học gọi là Thần-linh-học (Le Spiritisme) chủ ý quyết tìm kiếm cho ra lẽ huyền bí của cái chết, mai sau nầy người chết kẻ sống không phải chia lìa nhau nữa mà đặng trò chuyện am hiểu nhau. Khoa học nầy đặng thanh hành nhứt là nhờ mấy ông giáo người Pháp ở tỉnh Lyon tên là Rivail, sau lấy đạ hiệu là Allan-Kardec làm mấy quyển sách cắt nghĩa rất tường tận, song học-thuyết của ông về linh hồn về sau khi chết còn là ức thuyết (hypothèse) chưa có thể thí nghiệm đặng như các cuộc lý khoa-học (les vérités scientifiques). Thần-linh-học ngày nay muốn thành Thần-linh-đạo là về sau các môn đồ tín ngưỡng quả đến đổi muốn tổ chức nên giáo hội đặt kinh cùng giáo lý, để dem truyền bá chúng ở thế-gian như Thiên Chúa giáo, Hồi giáo vân vân.

Việc cầu hồn, xây quạt, xây ghế, ở Á-đông ta đã biết hàn từ đời Thượng-cổ, song ta không có đặt thuyết hệ, tổ chức nên một cái tôn giáo như người Âu mới tìm ra sau. Uyên-nguyên cái đạo Cao-Đài có phải như thế chăng? Có phải người ở đạo ấy thừa cái cách cầu hồn của Thần linh đã lâu đời. Tự mình cũng trau dồi bằng học chế với cách « cầu tiên » cổ của ta, lại chiêu tập lại các đứng giáo chủ của các tôn giáo lớn đặng dựng thành một cái tôn giáo mới?

Nay xã hội ta gần tiêu điều, những lý-tưởng cổ của ông cha chưa vẫn hồi đặng lại rước những mới tinh tưởng nhằm nhí lạ lùng ở đâu đem vào, mai sau nầy tâm tánh người nước ta sẽ biến cải ra đến thế nào có lẽ ta sẽ thành ra một giống dân lai « dân không đội trời, chơn không đạp đất » vô kỷ vân, vô lịch sử, bọn đi đích đã đến bên nhà, ta nên kiếm thế chiếu hồn nước, viện lý-tưởng cổ để phản-động lại. Thế nên tôi muốn bàn về vấn đề chấn-hưng Phật giáo ở nước nhà, mong rằng các nhà trí thức ta để ý đến.

Tôi vốn người trọng mộ đạo Phật, thuở nhỏ từ sáu bảy tuổi đã từng theo thân-sanh viếng chùa trong tỉnh, thường gối gối chắp tay vái lạy Phật Di-Đà. Nhưng chùa chiền Nam-kỳ ta tuy không đặng cất ở chỗ sơn thanh thủy tú, song chùa nào cũng có bao học một cái hoàn cảnh riêng. Có khi bao quanh một miếng vườn cây cối sum sê, chim kêu thảnh thót, có khi cất ở giữa đám ruộng lúa nhánh hoàn hoại hớt, chùa ở chính chông một mình rất tịch mịch u nhàn. bông dương là chiều đọi vô nóc chùa có chạm trổ mấy con rồng phụng nhăn nanh mũa vứt, các chạm trổ tuy còn mộc mạc, vụng về, song bao giờ cũng biểu hiệu một cảnh rất đặt biệt của chùa chiền ở Á-đông ta. Ai là người Nam-Việt mà không có hưởng cái hoàn-cảnh ấy, ai không có lạy Phật, ai trong buổi chiều hôm ác tà, không có thơ thẩn gần chùa nghe tiếng chuông từ bi cả tâm không trí nhớ mông trần lâm cho bao nhiêu cái ác tâm, mong quấy tưởng xăng phải tiêu tán cả, vừa cảm động, vừa bàn khuân, rồi đến nghĩ lại nhà làm thơ Tây rằng: « Nước ta vốn ở cõi Thiên-quốc, dẫu lạc lài xuống chịu khổ, nhưng bao giờ cũng nhớ tưởng muốn về nơi xưa », có ai thuở bé không có theo mẹ vô trước linh đường trông đức Phật vàng to tát mỉm miệng cười một cách từ bi, an tịnh, vô vi biết bao nhiêu, rồi không cảm, không mong, không mọp lạy trước hình ảnh ngài? Mới cảm động cảm tưởng ấy mấy ngàn năm đã luyện hồn dân ta ra hiền lành, chất phát như nay, tưởng mấy mới đi đoàn tụ tân nhỏ mới bày ra đây không bao giờ làm cho ta có đặng.

Chung quanh cảnh chùa lại thường bao không biết bao nhiêu mà mỗ của người quả văn, tôi thường trông cái cảnh người chết nước ta, còn bao cảnh chùa không bao giờ cảm lòng không cảm động đặng. Tôi lạy Phật nghe kinh Phật, càng sự hát bỏ đi tâm, khởi bỏ đề nguyện » bao nhiêu, càng hiểu cái ác trách, cái nghĩa vô của một người đối với nòi giống và tổ quốc bấy nhiêu. Mỗi người sanh ra phải dính dấp với miếng đất ở, phải tiêu biểu cho xứng đáng rõ ràng cái lý tưởng mà cả ngàn năm đã sản thành giống dân mình ra, khiến nên người người Việt-Nam khác hẳn với một người Pháp hay là một người Anh, cả ba người đều có một cái lịch sử riêng, một cuộc kỷ vận riêng, có ôm trong lòng nhiều trong óc cái thiên tài riêng của nòi giống. Một giống dân muốn sống cho xứng đáng khỏi bị đào thải, không phải bỏ cần kiếm lũng a đua không hiểu theo cái chủ nghĩa quốc tế, đại đồng của người Âu mới xướng lên sau cuộc Đại-chiến tranh muốn trộn lẫn lộn lại các giống dân mà làm ra một cái thế-giản hiệp-chủng quốc, song phải trình bày cho rõ rệt thế chăng? Có phải người ở đạo ấy cũng là các tanh hay đức tốt của ông cha có bằng cái tinh thần cổ-hữu của mình rồi mới mong có một cái tư cách cao chiếm một cái địa-vị cao, hiệp cùng các dân khác làm cho nhơn loại càng thêm thanh cao. Trong bà truyền sách lam ra để phân chân nghĩ lực người Pháp kêu gọi quốc hồn (Le Roman de l'Energie Nationale) trong quyển « Cảnh cáo nhà quân » (Appel au Soldat) của ô ng Maurice Barrès có một câu như gồm các tưởng tôi vừa bàn trên, hay biết đức giáo, đừng biết đường nào, tưởng cả phương Tịch Đàm vong tổ ở trần đồng lam cho suy vi xã-hội ta, yếu đuối nòi giống ta, làm cho mất cả cái tánh-cách đặt biệt của đại dân tộc Việt-Nam nầy nên đọc đến, tâm niệm hằng ngày coi như một câu kinh: « Mỗi người sanh ra bởi một nòi giống, một miếng đất ở, mỗi hoàn cảnh, cái thiên-tài muốn đặng nẩy nở, kẻ ấy phải dính dấp với non song sanh mình ra, và những người trước đã mất rồi. » (*Tout être vivant fait d'une race, d'un sol d'une atmosphère et le génie non se manifeste tel qu'autant qu'il se relie étroitement à sa terre et à ses morts.*)

Nay muốn cho cả người Việt Nam liên hiệp nhau, cảm tưởng nhau, có việc 20 triệu nói Lạc-Hồng cùng một người, một người gần 20 triệu, tiêu-biểu cái thiên tài hoàn cầu của nòi giống, biết nghĩa vụ, biết tự cao tự mình là một dân tộc có thiên tài riêng, lịch sử riêng, không gì hay bằng hiệp nhứt một cách cảnh đàng lòng tín ngưỡng, chắc hẳn lại những lý-tưởng đã tìm tòi nên trí-[illegible] hồn thiêng [illegible] cái sức [illegible] mà [illegible] của các thế hệ đã qua rồi. Phật-Giáo và Khổng-giáo mấy mươi đời đã tạo thành nước cách chừng ta ra, làm cho xã hội ta có một cái nền luân lý, tạo-dức riêng thiệt rất đẹp đẽ, nghiêm chỉnh, nay lấy cái lòng tử-bi khiêm nhường của nhà Phật, chế với cái luân-lý có trật tự rất chỉnh đốn xã hội của nhà nho, không hay không phải sao? Nay ta có tư hồn tinh thần, có gốc ngọn như tuổi, rồi mượn phương pháp khoa-học của người Âu để sửa sang nước nhà, về tương vật chất, có lẽ ta sẽ mạnh về đường tinh-thần kiên vật-chất, một cái công trình tái tạo vĩ đại cao thượng nhứt thế, người Việt-Nam không nên trốn tránh, phải để tuổi theo, phải hết lòng tiếp rước kẻ nào truyền mới tin tưởng đi ngay làm cho rối loạn tâm trí ta, xét xác tinh-thần cổ của ta, không có gì hợp ta hiệp như trở một cái lý-tưởng cương, hi vọng chung.

Và lại Phật-giáo mấy ngàn năm ở Á đông đã có công gần dựng biết bao nhiêu dân tộc tinh thần. Giáo lý, triết lý nhà Phật rất cao thâm vừa làm cho thôi thúc phải cầm - phương tìm kiếm tham biện-bác của bực học-giả vừa giúp mỗi đại tử, đại bi trong lòng người đàn bà yếu hèn khiến cho xã hội đặng êm ái, thuần phong mỹ tục. Mỗi cái tôn-giáo như thế, một cái nhà chùa của ông giáo cả là như đức Thích-Ca, đã từng khẩn hành bố nhà bố nước để lo cứu độ quần sanh, tưởng người nào sanh ở Á-châu cũng không nên quên vậy. Nay chưng ở đã có cơ hội gần như thế, một cái lịch sử về tôn-giáo rất lâu như thế, chúng ta lẽ nào điên cuồng gì mà muốn chế ra một cái đạo mới vô nghĩa lý đặng mà thay phương bay sao? Cai nhơn cả hoàn người ta ở chứ truyền bá đạo « Tào-Đàm » khác với đức Thích-Ca và nhơn đó ngài là một trời một vực, nhà trí thức nước ta không lên để những tà thuyết, tà giáo như thế gạt mình. Trót một cái thế kỷ nay, nòi giống ta đã bị một cái đại tôn-giáo khắc-kỉa làm hại mất cả tinh thần đức tánh của ông cha ta, chia rẽ đồng-bào ta ra, bỏ quốc-pháp gia-vong cũng vì cái đạo khốn hại ấy, có lẽ người Annam nào biết suy nghĩ đều rõ biết. Ta lẽ nào chưa tỉnh ngộ còn muốn rước thêm chế thêm đạo mới, để làm cho dân tộc ta thành một dân-tộc lai, chung kiếp cuộc hồn-độn, linh đình, lôi thôi hoài sao? Ta không nên thờ một cái lý-tưởng sái, nuôi thói dị-đoan lạ lùng ở đâu đem lại, — dẫu là tổ đặng cái chơn-lý ta còn chưa dám chắc ta tiêu-hóa đặng chăng, huống chi còn mơ hồ ám biết bao nhiêu! Người Việt-Nam muốn mạnh về đường tinh thần, muốn cần dùng giáo nghĩ một lẽ sáng suốt nào để an ủi linh hồn đang thiết tha, ao ước những chuyện xa xuôi, nên vấn-hỏi lại lý-tưởng cổ, tín-ngưỡng cổ đã từng nuôi nấu, làm mạnh làm sống mấy đời ông bà ta. Phật giáo đã có công gây dựng một phần to trong đấy.

Tôi xin đem vấn đề nầy mà chất-vấn cùng các nhà thức giả nước ta và nhứt là nhà nào trong kiến họ mấy mươi đời đã sùng bái đạo Phật, gọi là một cuộc điều tra cái tình hình về tôn-giáo-tâm của người nước ta ngày nay. Các ngài nên biết cho là thời kỳ nầy ở nước ta nên là một thời kỳ kết tạo cây dựng ăn-hồi hoàn là một thời kỳ phá hoại chế sửa, những cái chi thuộc về lý tưởng. Nếu ngài nào có ý kiến gì ay giúp cho cuộc vận động chấn hưng Phật giáo lại nên mau mau đăng ở báo Đông-Pháp thời báo viết bài nầy vẫn thành thiệt cảm động lắm, lấy làm hạnh-phúc lắm.

NGUYỄN MỤC-TIÊN
bút tự Miền-Tục

KIỂU ĐƠN ĐÁ GỬI
cho quan Thông-Đốc (1)

Bẩm lịnh thượng quan,

Chúng tôi là dân chúng quận Càng-long (Travinh) xin tố cáo cho thượng quan rõ cái tư-cách hèn mạt của viên Trí-phủ Trần văn-Phuông, chủ-quận Càng-long (Travinh). Thật là một viên quan hà lạm độc nhứt vô nhị, tướng xưa nay chưa từng có.

Những cai tội ác dầy dẫy của ông ấy đã lâu ra, thúng tôi chỉ xin kể mấy đều đại khái ra sau mấy mà thôi.

Tội thứ nhứt — Tên Lâm-kim-Lợi thợ bạc ở làng Antrường (quận Càng-long Travinh) có làm tờ giao kèo với gánh hát Đồng-Thinh-Ban, hát 10 đêm tại chợ Antrường kể từ ngày 12 Septembre 1926, bổ bạc cọc 200 $ và có giao rằng nếu tại tên Lâm kim-Lợi làm cho trễ trở gánh hát thì phải thưởng thêm tiền tổn-phí cho gánh hát 100 đồng nữa. Khi viên phó làng và tổng xong rồi, tên Lợi tới quan chủ-quận. Chủ-quận biết tình cả hèo lẻ của tên Lợi nên thừa nhơn chi ngay, đòi ăn 50 đồng mới chịu cho phép. Tên Lợi kêu nài trả xuống 40 đồng, quan chủ quận đòi lên 50 đồng thì ông sau rồi chủ quận cũng phải chịu sự xuống 40 đồng, e dục đặc lâu mất mối cũng uổng.

Tội thứ nhì. — Cũng một chuyện đó mà chuyện nầy ăn của Lâng Thị Bảy buôn bán ở làng Antrường. Thị-Bảy nầy mướn ban hát Tân-Thinh đàn lối đã tháng Septembre mới qua rồi đây. Cả gánh đều đức sáp cho cọp ăn vậy, nhưng có khác là Thị-Bảy đức ít hơn có mười lăm đồng bạc mà thôi. Thị Bảy nầy khá, biết tánh ý quan chủ quận, nên sau khi hát rồi lại còn đem thêm cho chủ quận một mâm rượu và bánh đáng giá một chục rưỡi đồng bạc, có ý làm cho chủ quận vui lòng đặng còn nhớ nhỏi nhiều ngày nữa. Song chủ quận không vui lòng lại quở rằng Thị-Bảy lời lẽ nhiều mà đi lẽ vật nhỏ mọn quá không xứng đáng. Vì Thị-Bảy nằn nỉ giả nên sau rồi chủ quận cũng nhậm lẽ mà mặt mà y nhận hiếu ra về phiền Thị-Bảy lắm.

Đến ngày 14 Octobre 1926, Thị Bảy đến xin phép hát gánh hát Tập-Ích-Ban. Lần nầy chủ quận gặt ngay nói rằng lần rồi Thị Bảy không tốt đem ít tiền quá nên chuyện nầy Chủ-quận không mắc mưu nữa. không cho phép. Thế mà không biết tại làm sao cách ít ngày đó chủ quận lại cho phép gánh hát Bảo-Long hát tại chợ An trường, cũng là là ngày hép cho chủ tỉnh về Biên-ký Travinh.

Chúng tôi không rõ chủ quận bày đặt chuyện còn quan cướp đàng gì trong cái đây thép ấy, mà lối 3 giờ tối có hai cái xe hơi ở Travinh chạy lên Antrường, trên xe có nhiều viên quan Langsa và một tốp Hindu tay thương, có ông quan Ngọc theo coi chừ bọn lính. Các viên quan lên tới Antrường thì đâu đó lặng trang, cho xe chạy tử cầu Mỹhuề (hai cái cầu nầy gần lối cái ranh làng Antrường) chừng không chỉ là nên quay xe trở lại Travinh.

Thường thường hễ tối thì có bọn soi cá và bọn đuổi chim đi dập đầu trong rượng. Mà cũng may, bữa đó lại không có một người, chớ phải chi các viên quan gặp bọn nầy chắc tưởng là bọn cướp đồng động ở Antrường theo tìm chủ-quận bao độ, làm sao cho khỏi bị lính bắn chết đi thì còn chi là dân lương thiện? Thật lấy làm tội nghiệp cho chúng tôi biết bao nhiêu!

Đến ngày 3 Nov. 1926, chủ tỉnh Travinh sai quan Đốc-phủ Phát lên làng Antrường làm enquête. Chúng tôi chân quan Đốc phủ Phát làm gì cũng kiếm chuyện đặng bình bạn đồng-nghiệp là Trí-phủ Phuông.

Chúng tôi đã cáo tố những đều con ức của chúng tôi, mong nhờ lịnh thượng quan phái quan Thanh-tra đến xét rõ lẽ ngay gian tà chánh chúng tôi sẵn lòng vui mừng cả trách nhậm về sau.

Thường thượng quan nhậm lời, chúng tôi rất cảm ơn.

Dân chúng quận Càng-long
60 NGƯỜI ĐỒNG KÝ

(1) Chúng tôi cũng có gởi cho Bái-quang Chiêu một cái đơn như cái nầy, nhờ ở giữa nài cùng Chánh-phủ. Bây lâu nay, chúng tôi ăn oán nuốt hờn vì tên Trần-văn-Phuông nầy, nay mới dì hơi đặng chút đinh đây chớ không phải hết chuyện đâu, song may cho nó vì tuổi bằng cỡ nói ra không tiện.

Một vị Văn-Khoa

Bổn-báo lấy làm cũng mà hay tin rằng: Ông Nguyễn-văn-Hải, Thơ-ký hạng 3 Sở-phủ, từng sự tại Đông Pháp Kinh-Tế-Cuộc Paris, mới đỗ bằng ngày 10 Novembre bằng cử nhân Luật-khoa (ở-nhơn).

Nghe biết được tâm sự của ông, Bổ-báo đồng người quen thân thở! Nhơn vì eo, phải nương theo Nhà-nước làm kế sanh nhai, ngày thì làm việc đi lại lo đôi mài kinh sử, mấy năm công khó, mới có được sự vinh hiển ngày nay, thật cũng là nhọc! Nhưng « Hữu chí mới cánh-thành ».

Người còn tình phải xin nhập Tây tự hỏi mới về quê tương vấn nên có ai vấn đặ báo tâm, có lòng hiệp sĩ, giúp ho người có số tiền ứng 1 000$00 mà học thêm bài âm lấy bằng Tấn sĩ thì cũng là về sau không biết là bao nhiêu.

Ở gần người quê quán tại Bắc-liêu, con của ông Nguyễn-văn-Đỗ ở làng Vĩnh-lợi (Bạc liêu). Ở gần nhà cũng người mà tiết sức lo cho con đến học, có ba người con trai đều nên danh hết. Trường nam là ông Hải đây.

Trước ba là ông Hớn làm Lương-y hồi quốc tại Vũng-liêm và người bổ là M. Tư làm Trợ-ký tại Gia-rai (Bạc liêu).

Xin nhớ!!

Kể từ ngày *mồng một tháng giêng Tây năm 1927 (1er Janvier 1927)* Hội-quán của mười vị Đại-Biểu Annam nơi Hội-đồng Quản-hạt đã dọn lại nhà số 64 đường Lagrandière Saigon. Xin nhớ!

Số dây-thép nói 696.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

SỰ BINH YÊN CHẮC CHẮN

Hãy hỏi mua mà dùng thứ tủ sắt hiệu

LE PHENIX

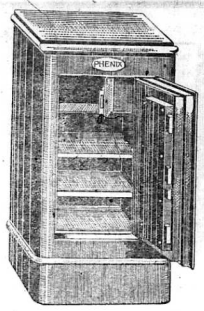

thì các ông khỏi lo ngại đến sự hỏa hoạn và trộm cắp

Agents exclusifs:
LUCIEN BERTHET & Cᵉ
66-68 rue Mac-Mahon
SAIGON

CIGARETTES du GLOBE

Mấy ngài muốn trúng không ?
Một cái xe hơi "CHENARD & WALCKER" tám ngựa
Một cái xe máy dầu "GNÔME & RHÔNE"
Một cái xe máy đạp "FARET"
Hãy hút thuốc điếu vấn rồi hiệu "CÀ-LỐP"
Mấy ngài sẽ gặp đặng trong những gói thuốc một cái bông-bô-rim (Bon-Prime) chỉ một vật trúng trong ba món trên đây.

Những xe thứ đặng trên đây đã chứng tại hãng DENIS-FRÈRES số 24 đường Catinat Saigon

Hãy đến coi!

N.B. Những giấy bông-bô-rim (Bon-Prime) hãy đem lại hãng DENIS FRÈRES D'INDOCHINE số 24 đường Catinat, Saigon mà lãnh thưởng.

Đây là cảnh Huê-viên của hiệu Nguyễn-văn-Trận 96 B1 Bonnard Saigon lập trong đêm cho Phápsự 2 October 19 6. có đặt đồi quan Tổng-quốc Varenne khen Huê-viên nầy [illegible] thiết đẹp. Bông nhỏ để chưng [illegible] từ 0$10 sắp lên. Còn bông lớn, lẻ cao 0m50 — 1m — 1m20 — 1m20 để chưng lục bình lớn, giá từ 0$80 tới 3$60 một mươi.

Trừ bông lớn nầy giống liệu bông thiệt cho đến rớt, dụng nó cũng mát lạnh, [illegible] như bông thiệt vậy.

Ai muốn có bông chưng trong ba ngày xuân, xin gởi cho :

HIỆU NGUYỄN-VĂN-TRẬN

ba đồng rưỡi (3$50) thì bổn hiệu sẽ gởi liền 15 chậu bông thiệt đẹp. Mua thì ắt mới biết.

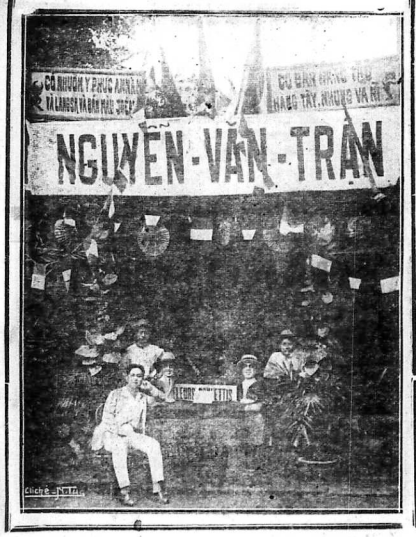

Rẻ lắm

GIẤY THIỆU máy hát, bằng ngan 20 ly giá 2$20, 22 ly 2$59, 25 ly giá 3$00 — Bán lẻ giá riêng còn rẻ nữa.

Gởi tiền trước xin phụ thêm 0$20 và tiền gởi contre-remboursement sẽ tính thêm 0$40.

MAY HÁT hiệu Diamond, Pathé Perfectaphone nhiều kiểu tốt.

DIA HÁT đủ thứ và các đồ phụ về máy hát.

ÁO MƯA lót cao-su, lót vải răng và áo không tay (pélerine) và có mũ đội đầu cho người đi xe máy dùng.

Giày, nón, sơ-mi, cổ áo, nơ, rề-sách và đủ cả các món đồ chưng diện

Thơ và mandat để cho :

PHAN-QUAN
Saigon-Bazar 57 rue Catinat
SAIGON

Cần dùng điều-dưỡng

Một hãng trồng tỉa có cần dùng nhiều người Điều-dưỡng có bằng-cấp Xin do nơi bổn-quán.

Dịp tốt

Nhơn vì dư dùng nên muốn bán một cái xe hơi hiệu Renault 6 ngựa, máy còn tốt lắm. Giá rẻ.

Ai muốn mua xin do nơi số 82 đường Monseigny Saigon.

Lễ Sanh-Nhựt

Muốn mua đồ ăn khuya (Réveillon) trong đêm lễ Sanh-Nhựt (Noël) tới đây xin quí ông quí bà nên đến viếng hàng thị St ANTOINE, 108 rue Catinat Saigon, mà lựa, có đủ các thứ thật rất ngon.

Tốt quá, đáng xem ! ! !

Tiệm bán thủy xoàn hiệu con rồng vàng

CỦA ÔNG

J. GIUNTOLI

135 Rue Catinat Saigon

Tiệm bán thủy xoàn của ông J. Giuntoli đã lập ra trên hai mươi năm nay, quí ông quí bà trong lục châu ai ai cũng đều biết rõ, thiệt là một nhà buôn lớn đáng cho đồng bào tin cậy.

Mỗi kỳ tàu bên Pháp qua đều có đủ thứ nước hột xoàn và đồ có hột thứ ba hột nhân cả rất thứ mười lăm carats tới ba chục carats tới, chẳng đâu bì kịp, nên ông J. Giuntoli kính mời quí ông quí bà đến xem trước khi tới mấy tiệm khác thì sẽ biết giá rẻ thế nào và chắc quí ông quí bà sẽ vừa lòng mà chọn lựa.

Bijouterie Parisienne
J. GIUNTOLI

GẦN TẾT

Tiệm M. François Sự mới lại hơn 50 lots hột xoàn nước tinh thần, bán giá nhẹ mỗi nên rẻ không đâu bì kịp.

Nay kính mời,
FRANÇOIS SỰ
76, Rue Vannier
(đầy phố C à Chợ-lớn Saigon)

DIA HÁT HIỆU

"Victor"

GIÁ **2$50**

N° 43.425 — Xuân xa (âm nhạc).
43.538 — Bài Thượng (âm nhạc).
43.426 — Bài hạ và Long đăng (âm nhạc)
43.427 — Long ngâm, Vạn giá và Tiểu khúc (âm nhạc)
43.428 — Nam ai (âm nhạc).
43.531 — Vọng cổ hoài lang, Hành vân.
43.532 — Bài ly Hồ thứ nhứt (ca cổn).
43.420 — Bài ly Hồ thứ nhì (ca cổn).
43.540 — Bài ngự, Tương tư và Quả phụ (ca)
43.541 — Bài ly Hồ (ca Văn thiên Tường.
43. 42 — Trông tư bàn (ca Văn thiên Tường.)
43.543 — Tư Mã Tương Như (ca Phụng Cầu Hoàng).
43.544 — Ngoại Nga cống hồ (id).
43.545 — Châu Quân cống hồ (ca Bình bán chân).
43 546 — Lưu thủy vấn và Tử tại Kinh (ca)
43.547 — Ngũ đối hạ và Tử đại cảnh (ca).
43.548 — Mỹ kiều con (ca Vọng cổ hoài lang, Hành vân).
43 549 — Kiều (cải ai).
43 551 — Ngũ đối ai, Nguyệt thế nam (ca)

Bán tại hiệu
Trần-quang-Xuân
158 Rue d'Espagne

Magasin de Nouveautés

A L'AURORE

Ai còn lạ gì mà không biết hiệu A l'Aurore, của M. Phan-thành-Biện là một cửa hàng bán đồ ăn mặc tốt nhứt tại Saigon, đã vậy mà người nhứt định bán giá rẻ hơn các nơi khác, vì hiệu nầy chủ-ý bán nhiều, hơn là lời nhiều, lúc nầy hàng Tết đã sắp lại nhiều, mỗi kỳ tàu đều có đồ lạ, hiện kỳ tàu nầy có lại 900 cái nón casque bằng liège thiệt khéo còn giày cao-su hiệu Huê kỳ có lại thêm 2 thứ lạ nữa mà thật tốt, cọng là 12 thứ giày cao-su.

Còn nói gì như chemise, nón nỉ hiệu «Mossant» giày hiệu «Ông cọp», khăn pochettes, khăn mouchoir, Nœud Régate, cache col, đèn chơn cẩm thạch, vớ, bông băng vải, dầu thơm, áo pyjama, cũng nhiều món khác, thôi không thể kể hết đặng, có sẵn trong tiệm thiệt nhiều. Nói tóm một đều là quí khách muốn dùng đồ tốt, mà giá đặng rẻ, thì cứ lại hiệu nầy thì sẽ đặng vừa lòng chẳng sai, xin quí khách có giờ dư, rảo bước lại hiệu nầy thì thấy lời bổ cáo của bổn-hiệu chẳng sai.

Còn một đều xin quí khách ghi nhớ rằng: Trong tháng Décembre nầy, bổn-hiệu sẽ dời về đường Bonnard, đặng tiện bề quí khách tới lui, nếu quí khách chẳng phụ lòng thì bổn-hiệu lấy làm thậm cảm.

A L'Aurore
54 rue Viénot. — SAIGON
PHAN-THÀNH-BIỆN
Propriétaire

Magasin de soieries

ĐỖ-VĂN-MƯỜI

N° 29, RUE SABOURAIN
SAIGON

HÀNG MỚI-:-BÔNG LẠ

Bổn-hiệu mới tiếp đặng nhiều thứ hàng bên Thượng-Hải và bên Nhựt gởi qua, thật tốt và thật lạ xưa nay chưa thường có.— Cẩm-nhung bông ột có đủ màu và hơn 50 kiểu bông khác nhau.— Cẩm nhung trơn dày và mỏng hiện nay có đủ màu.

Hàng trắng nhiều mặt hàng rất xin đẹp và cũng có lục-soạn Thượng-Hải, lục-soạn Huê-kỳ và Lua-lèo Đại-pháp, để may đồ mát hay là Pyjamas.— Có nỉ Anglé (Drap Anglais) Gabardine đủ màu. Tussor Nhựt-bổn thật nhiều.

Bổn-hiệu định bán giá thật rẻ hơn các nơi đặng chiều mỗi hàng; vì kể từ ngày nay sắp tới tháng chạp Annam, mỗi kỳ tàu đều có hàng lạ gởi tới một số rất nhiều, nên buộc phải bán giá rẻ đặng bán cho mau hết.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

NHÀ NGỦ HIỆU

Nam-Châu Khách-Lầu

Số 85 tới 41, đường Amiral Courbet

—SAIGON—

Là nơi rất xứng đáng cho quí khách ở Saigon, Cholon, Giadinh và trong Lục-tỉnh đến nghỉ ngơi. Phòng the rộng rãi, mát mẻ và sạch sẽ lắm.

Nước dư xài, tắm và giặt không khi nào thiếu.

Bồi sốt sắng, để sai khiến lại không gian tham.

Chủ và người quản-lý sẵn lòng giúp những việc mà quí khách cậy đến.

Có sẵn garage cho quí khách để xe khỏi phơi nắng khi mưa, nắng.

Giá cả tính rẻ hơn các nơi.

Nouvelle Patisserie et salle de thé

N. 31 Rue Sabourain SAIGON

LỜI RAO CẦN KIẾP

Xin quí khách lưu ý tiệm bánh tây ở đường Lagrandière số 167 khi trước của tôi nay tôi sang lại cho khách-trú giúp việc cho tôi khi trước hiện bây giờ tiệm của tôi ở đường Sabourain số 31 bên chợ mới Saigon hiệu Nouvelle Patisserie có salle de thé, làm bánh thiệt khéo và ngon hơn các chỗ, là vì tôi có giúp việc cho mấy tiệm Langsa trên 12 năm nên mới đặng thiện nghệ như vậy. Mình làm đủ thứ bánh lớn nhỏ dùng khi có đám tiệc. Và có bánh mặn và bánh ngọt bán thường ngày, mỗi sớm mơi đều có bán đồ điểm tâm. Và thứ ba thứ năm thứ bảy chúa nhựt có bánbombe glacée từ 2 giờ tới 10 giờ tối.

Chủ-nhân

NGUYỄN-VĂN-[illegible]

Đã mau mà lại khéo

Kính cùng quí ông quí bà, [illegible] tại đường Amiral Courbet, số 43, Sài gòn, ngang hông Chợ-mới, cái N[illegible] Châu Khách-Lầu, có tiệm may Boàn thành-Tạo, may y-phục Tây Nam đủ kiểu theo kiểm thời.

May đã mau mà lại khéo, chẳng dám sai lời, xin mời quí ông quí bà đến đót tới tiệm tôi may t[illegible] Lầu rất cám ơn. Tiệm tôi có nhiều [illegible] hàng mới lạ.

Chủ-nhơn: BOÀN-THÀNH-TẠO

Nam Nghĩa-Lợ'i

Thái-Sơn-Quả

Dentiste

[illegible] trông răng

[illegible] thương thi [illegible]

[illegible] Boonard

HOTEL

D'ANNAM

N° 79 à 80 Bd Charner

N° 15 Carabelli

NAM-VIỆT KHÁCH-LẦU

Phòng ngủ dưới đất và trên lầu, rộng rãi mát mẻ, sạch sẽ, thanh tịnh

Chủ-nhơn:

HUỲNH HUỀ-KỲ

Garage de réparations mécaniques

Des Automobiles

Hàng sửa máy xe-hơi và đóng xe

TRẦN-VĂN-HIỆP

Propriétaire

đường MAYER số 4

Dakao = SAIGON

Kính

Tỏ cho chư quí vị trong lục châu rõ: Tiệm tôi đã lập ra trên mười năm rồi, song không có sửa máy, nay tôi đã lập thêm làm đã cuộc như là sửa máy xe-hơi đóng, thùng xe đi chơi, xe camion đưa đồ cùng chở đồ, đóng xe hai bánh, xe kéo, xe muối, xe kiến, xe bò, cùng bánh vỉ xe, làm muối nệm, áo nệm xe hơi, sơn xe, bán đồ xe, đồ bắc kế ngựa, yên cỏi, cao-su, chuông đạp hai tiếng cùng đồ phụ tùng khác. Kể chư quí vị đem xe đến tiệm tôi thì làm đủ việc khỏi đem nhiều chỗ mà mất ngày giờ. Như chư quí vị muốn hỏi thăm đều chi xin viết thơ theo adresse trên đây thì tôi sẵn lòng hồi đáp liền.

Lời cảm tạ

Từ khi tôi về làm chủ nhà nghỉ Lục-Tỉnh Khách Lầu cho đến nay, cùng nhờ ơn quí khách trong lục châu, có lòng mà thương tưởng đến tôi, ngày nay tôi nổi danh tiếng cũng nhờ ơn quí khách, cho nên phòng tôi càng ngày càng tấn phát, tôi lấy làm thâm cảm vô cùng, và tôi mới mở thêm phòng để cho quí khách trong khi đau ốm đến mà dưỡng bịnh, mỗi một căn phòng trọn một cái nhà, có một người Boy riêng để sai khiến và siêng năng có chỗ nấu ăn, có chỗ buồng tắm, nước khi dư dụng, và sửa soạn lại rất tinh khiết, việc trong phòng đều đó hoàn toàn, còn trong phòng Boy để sai khiến rất vừa lòng quí khách.

Ban ngày thì có Chasseur gát, ban đêm thì có hạch gardien gát.

Ấy vậy việc trong phòng đàn đó tôi đã sắp đặt yên rồi, còn như quí ông quí thầy đi có xe hơi, muốn để tại phòng thì cũng có chỗ để, còn như có muốn thong thả nữa tôi có garage của tôi và có gardien gát nữa.

Vậy ngày nay tôi đã sửa soạn trong ngoài cho vừa ý quí khách, nay tôi xin thỉnh quí ông quí thầy sẵn đi đến Saigon ghé lại phòng tôi mà nghỉ một lần coi y như lời tôi nói trên đây không.

Vậy tôi lấy làm thâm cảm trong Lục châu có lòng giúp cho đồng bào đặng mau lớn bộ tôi lấy làm tôi [illegible] cùng.

SỐ MINH-NGỌC, đứng CHÍNH-CHỦ nhà nghỉ Lục-Tỉnh Khách Lầu

202 Rue [illegible], Saigon

Thi Thơ

TIỆM THỢ BẠC

NGUYỄN VAN THƠM

Bijouter, ancienne Maison de

NGUYỄN-VAN-GIÁO

N° 13, Rue Schroeder, Saigon

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ: Nguyên tiệm nầy trước của Nguyễn văn Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn văn Thơm là em, kế nghiệp cũng làm đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời, những là: trâm, chuyền kiến, chuỗi, bông tai, nút áo, vòng đái, kiến cẳng, neo bông, neo đặt, đồng chiếc v.. v.. Đồ thứ theo kiểm thời cũng như ngày trước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn dùng món chi xin đời gót đến tiệm tôi hay là viết thơ mà đi cho bổn hiệu, tôi xin theo ý quí ông quí bà muốn cần dùng món chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà dùng.

Kính cáo NGUYEN-VĂN THƠM

Bijouter, 13, Rue Schroeder, Saigon

Trần-Kiềm-Tiền

ở đường Jaccaréo số 68 Cholon

Trần-Kiềm-Tiền tiên-sanh người đất Quảng-Đông kính cho quí ông, quí bà đặng rõ: tôi có coi bói cùng coi tướng, đoán biết việc giàu nghèo, số mạng, danh phận chẳng có lời dối nịnh.

Nếu quí ông, quí bà muốn biết các việc hậu lai thì xin tạm bước ghé vào thì hiểu rõ.

Hãy nhìn cho kỹ cái đầu hình trăm tuổi và cái bàn tay treo ở trước cửa thì mới phải là Trần-Kiềm-Tiền.

TRẦN-KIỀM-TIỀN

Kính mời

Thay cũ đổi mới

Kính cùng lục châu quân tử, cảo với đồng bào đặng rõ: Bấy lâu cũng nhờ đồng bào ro ơn chiếu cố, tưởng nghĩa thâm sâu, nên may nhà khách sạn của chúng tôi đến ngày nay đặng bền vững, còn thấy tên tuổi trước thương trường, thiệt chúng tôi hết lòng hậu cảm quí khách.

Vì tình huyền thức càng lâu càng nặng nên chi phần đón trong quí khách đều muốn đến khách sạn của chúng tôi. Bởi cớ ấy cho nên sở phòng càng ngày xem thành ra ít, khó nỗi bồi đáp quí khách cho vừa lòng.

Vậy mấy khách sạn của chúng tôi hiệu là

1. Nam thành khách sạn, ở đường Colonel Grimaud, số 21 và 23.

2. Nam-trung khách sạn, ở đường Al sace Lorraine số 108 và 106.

3. Nam hùng thành khách lầu ở đường Amiral Rose số 18, 20, đều mở thêm rộng rãi sạch sẽ, ngõ hầu khỏi phụ tấm lòng hu cố của quí khách trong lục châu.

Mấy tiệm đều ở gần ga xe lửa Saigon Mytho Khánh hòa, chúng tôi sẽ hết lòng tiếp rước cho vừa ý đồng bào.

Huỳnh

Quốc Tự Minh

Quảng minh Cơ

TƯỚNG-PHÁP

Thầy coi tướng Quảng-minh-Cơ khi trước Lục-Tỉnh-Khách-Lầu, sau dời lại nhà ngủ Nam-kỳ kế về Tân.

Có lời cảm tạ chư quí ông, quí bà, đã có lòng tưởng đến, và kể từ đây người đã trở qua nạp tại nhà ngủ Ngãi-Thành số 136 đường Colonel Boudonnet ngan gare xe lửa Saigon-Mytho, vậy xin chư quí ông quí bà giáng chiếu sẽ viếng nhau.

BÁN SỈ — TAILLEUR TOKINOIS — BÁN LẺ

BAZAR DÔNG-HÒA-LỢ'I

Số 69, Boulevard Tổng-đốc-Phương—CHOLON

Tiệm may đồ y-phục langsa theo kim thời đã đặng qui ông, quí thơy, khắp lục châu đến nhận là một tiệm may rất khéo, dầu kẻn may đến bực nào tới tiệm chúng tôi đều được vui lòng vừa ý, trong tiệm tôi nhiều thợ nên may mau, có trử bán đủ các thứ hàng, nỉ, gabardine anglé, lannas và nhiều thứ hàng khác nữa, kỳ tàu mới rồi hàng tôi lại rất nhiều, nhờ giá hạ cao nên bán sỉ cho mấy tiệm may rất rẻ, serge từ 3$ 50 7$ nhiều thứ xin quí ông, quí thầy, tới nay và mua thì biết, trong tiệm tôi có bán đủ các thứ đồ dùng trong nhà, như mấy tiệm giầy, vớ, nón, áo mưa, dầu thơm và đồ các thứ ghế xích-đu, nồi tắc là đủ đồ tạp hoá cần dùng trong nhà để quí thầy dùng. Lại có bảo lãnh làm đèn khí bán đủ đồ phụ tùng theo về đèn khí và các thứ bóng đèn xe hơi.

Vì nhiều việc le không xiết nên muốn bán một cái xe đưa đò 24 chỗ ngồi có tốt máy hơn, tính giá thiệt rẻ.

Ph. B. HOA, *Kính cáo.*

BOLINDER'S

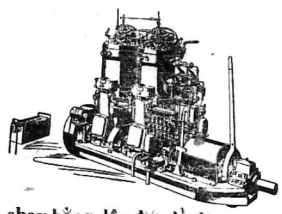

Máy chạy bằng dầu đặt để dùng trong các công nghệ và dùng ở dưới tàu đi biển từ 6 đến 600 ngựa

Dùng để vào máy bơm nước

Đã có nhiều cái giấy bảo-kiết ở xứ Đông-pháp cho Xưa nay đã từng có danh tiếng lắm

Hỏi mua tại: **M. JACOTOT**, Nhà hàng Continental

—: SAIGON: —

Đặt Hồ cung cổ Bazar vậy

Rất tiện đường cho quí Cô quí Thầy

Hiệu AUX GALERIES INDOCHINOISES

145, Bd Albert 1er —Saigon

Là hiệu Annam buôn bán rất thật thà, vì vẻ, giá cả định chắc rất dễ mua.

Có bán rượu tây, đồ hộp, bánh hộp, hàng lụa Bombay, lãnh nhuộm Govap và các thứ vải.

PHẠM-CÔNG-TÍNH

Tiệm bán đồ Bắc

PHÙNG-VĂN-XUÂN

Tiệm chánh: *11 et 13 rue Paul Blanchy*

Tiệm nhánh: *15 et 17 rue Sabourain -:- SAIGON*

Kính trình quí ông, quí bà, trong bảy, tám năm nay, bổn tiệm mông ơn quí ngài có lòng chiếu cố tới công nghệ Bắc-kỳ, tới lui mua bán hàng hóa của bổn tiệm ngày một sầm nắt, nhờ vậy nên sự mua bán của bổn tiệm nay đặng tinh lợi hơn xưa.

Muốn làm cho vừa lòng quí ngài, nên nay bổn tiệm lại mở thêm một tiệm nhánh tại đường mới Sabourain số 15 và 17 gần cửa chợ mới Bến-thành đi lên, nhơn dịp gần tới Tết Tây và Tết Annam có nhiều món đồ rất tinh xảo, như đồ đồng, than, lư, chân đèn, đồ kiểu, đồ thêu, tranh, rập bàn, áo gối văn vân bằng satin đủ màu; đồ chạm bằng gỗ và trắc, tủ ghế salons chế tạo theo lối kim thời cần rất tế kiểu.

Kính mời quí ngài chiếu cố cho, bổn tiệm xin tính giá rẻ hơn các nơi.

CHỦ NHƠN, Kính mời.

RẤT HỮU DỤNG — RẤT CẦN ÍCH

CA-NÔT HO'I -:- GHE THUYỀN CÓ MÁY

Cho các vị đồn điền, các vị nông gia, mấy người lãnh chở chuyên.

Chúng tôi có trù nghĩ chế ra dặng một kiểu rất tiện dụng cho các ngài

Chúng tôi cũng lãnh làm lại và sửa các thứ Ca-nốt và máy móc khác.

Gởi cho không những kiểu, bản đồ, hình giáng, vân vân .. không buộc phải mua.

SOCIÉTÉ D'ETUDE & D'ENTREPRISES DE NAVIGATION AUTOMOBILE

460 Rue Paul Blanchy

Tết gần đến, hàng mới lại!!!

Tiệm TĂNG-KHÁNH-LONG

84, đường Bonnard, Saigon

(nhà sơn màu đỏ)

Mới lại hơn 500 thước *Nỹ-đen* và các màu thiệt đẹp, bền, và may quần áo thiệt rẻ.

Nón nỹ; kiểu *Singapore* double và simple, nón *Velours* đen ruban nhỏ kiểu mới, giày trắng semelle crêpe hiệu *Paralux*. Nón casques liège ca out chouté hiệu: *Tropical* thiệt tốt.

Xin quí khách chiếu cố mua sỉ giá riêng thiệt rẻ.

Tang-khánh-Long

Kính mời

Khắp trong thành-phố Saigon

Nếu chịu gởi tới cho hiệu

"LE ZENITH"

*M*ỗi năm một món tiền rất nhỏ mọn, thì hễ khi nào mình lâm những chuyện rủi ro, Như là: chết, đau ốm, hay là vô ý mà làm cho kẻ khác bị thương tích v. v. đều được nhờ hiệu ấy bảo hiểm cho mình cả.

Hãy viết thơ cho:

15, Quai de Belgique Saigon

Nguyễn-văn-Kiêu

Chủ GARAGE CENTRALE

26, Boulevard Bonnard, 26

SAIGON

Kính cùng chư quí đồng-bào đặng rõ: vỏ ruột *Michelin* đã ký tên chịu bán cho tôi ngày 27 octobre nầy vậy tôi xin quí đồng-bào có dùng vỏ ruột xe hơi, xe máy, xe kéo, dầu sầu, dầu nhớt, đồ phụ tùng xe hơi, xe máy hơi, xe máy đạp, xe hơi mới hiệu *Ansaldo* của người Italien làm, hiệu B. N. C. của người Hồng-mao làm, hiệu *Donnet-Zedel* của người bên Đại-Pháp làm, cả ba hiệu nầy đều chạy mau, máy tốt, không hay hư, ít hao săng, nhớt, carosserie đóng nhẹ nhàn nên vỏ ruột ít bể và tôi cũng có bán giường đồng, giường sắt đủ kiểu xin quí đồng bào niệm tình tôi là người đồng-ban của quí ông mà mua dùm tôi rất cám ơn.

Tôi xin chỉ cho quí đồng-bào rõ đặng mua cho dễ: Tại **Garage Central 26 Boulevard Bonnard SAIGON** thì có bán đủ mấy thứ đã nói trên, còn những tiệm ngánh của tôi tại 26 Amiral Courbet Saigon, Travinh (Ville), Cantho (Ville) Vinhlong (Ville), Pnom-Penh (Ville) cả năm chỗ thì trữ ra xe hơi, xe máy hơi không có bán, còn mấy món khác cũng đều có bán như *Garage Central*.

Trong ít ngày đây vỏ ruột xe hơi, xe kéo, xe máy; bởi tôi mà họ bán kinh với nhau thì quí đồng bào ta sẽ nhờ được giá rẻ một lúc cũng đớ.

TÂN TAN HIỆP THANH

Ở tại đường Bd de la Somme n° 171

HUỲNH-VĂN-NHƯNG, *kế nghiệp*

Có bán ô tô trên có chưng bằng đồng xi mạ kền (Nikelé) nên đẹp [illegible] lại cũng có nắn đủ đồ dùng trong nhà theo như Bazar.

Tiệm tôi có bán cây bo cây cho như là sao, gỗ, dầu v. v. quí vị có [illegible] chưng cây vàng hoặc cây cột cất nhà xin đến thương nghị.

HUỲNH-VĂN-NHƯNG [illegible]

CÁCH CHƠI PHONG NHÃ

Giờ rảnh, không có coi gì thà bằng có cất máy chụp hình

ÝLÀ CÁCH CHƠI CÓ LÝ-THÚ TINH-THẦN

HIỆU KHÁNH-KÝ

ở Saigon đường Bonnard số 56

có đủ các thứ máy chụp hình để hiến các quí khách; nghĩ nào mua, bổn-hiệu xin hiến đủ kiểu, giấy, thuốc và chỉ dẫn tường tận, cách chụp hình, cách rửa, cách phơi, cách đóng, cách sửa tập, cách giữ [illegible] trong [illegible] hình [illegible] tiện.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

HIỆU NGUYỄN-VĂN-TRẬN

96 Boulevard Bonnard Saigon

TÉLÉPHONE N° 178

là hiệu bán đồ tốt mà rẻ hơn hết

KỲ TÀU RỒI :

Bổn hiệu mới lãnh trên hai ngàn cây đèn dầu lửa đủ kiểu, đủ cỡ lớn, nhỏ đặng bán Tết. Giá bán lẻ từ 1$80 — 2$ 2$50 3$50..... cho tới 25$ một cây.

Thứ đèn (25$00 một cây) thuở nay Saigon chưa có ở đâu bán. Chơn bằng đá cẩm thạch thiệt mêu trải g và m ngà, bầu thủy tinh, họng Huế-kỳ số 20, bề cao, đo tới tiêm 0 m 75. Bán luôn với chụp xưa (gravé à l'acide). Mấy thứ đèn kì trên đây, bổn hiệu bán rẻ hơn giá bên Tây, là nhờ bổn hiệu có gởi tiền trước, (giá bạc 25 quan).

Mua sỉ tính giá riêng

Envoi contre remboursement

PHOTO

THUAN-KY

Propriétaire Tạ-văn-Cân

Ex-directeur de la Maison

Photo Thuận-ký à Bordeaux (France)

N° 7 Quai de l'Inspection Vinhlong

Kính cáo cùng chư quí ông quí bà được rõ. Nhơn vì bổn hiệu trước đã có chuyên nghề chụp hình tại bên Pháp, công nghệ rất tinh xảo, việc làm kỹ lưỡng lối kiểm-thời.

Chụp hình và rọi hình ra lớn đủ thứ màu, giá tính rẻ hơn các chỗ. Nếu quí ông quí bà ở xa ý muốn rọi hình ra lớn xin gởi hình cũ đến bổn hiệu và chỉ rõ ý muốn thêm bớt áo quần, bàn ghế, cùng các ý khác, thì bổn hiệu rất vui lòng làm theo các kiểu.

Rồi bổn hiệu dùng sơn theo cách lành hóa giao ngân rất tiện.

Sau đây quí khách muốn hỏi về công việc làm đều chi, xin gởi thơ cho bổn hiệu, bổn hiệu sẵn lòng hồi âm lập tức.

THUẬN-KY kính cáo

Vì đi mà bán

Một cái xe hơi hiệu DEDION BOUTON 10 HP máy còn tốt lắm, giá 600$.

Xin do nơi số 24 đường Richaud mà thương nghị.

Muốn bán gấp vì không chỗ để

Một cái xe Camion 4 tonnes hiệu Peugeot xưa, 24 ngựa, máy còn tốt giá thiệt rẻ.

Ai muốn mua xin do nơi M. Trần kim Xích. 57 đường Jardins Cholon.

Bố cáo

Tôi tên là Nguyễn-đăng-Văn, cựu kiểm-điển ở Cantho, nay tôi về ở tại hạt Giadinh. Tôi có lời bố cáo cho công chúng hay rằng: con tôi tên là Nguyễn văn-Kiệt 22 tuổi, hoan đăng không cố lo tới việc làm ăn, theo chơi với lô đến điếm, nếu ai có gởi tiền bạc cùng là sự chi cho nó, thì tôi nhứt định không có biết tới việc nợ nần của nó làm ra.

Nay Cáo

Ng-đăng-Văn, frère de M. Thạnh, Instituteur

Đông-pháp thời-sự

SAIGON

Sẽ có thi-võ nữa

Mới nghe nói tôi bữa 8 Janvier 1927 tới đây tại trường đua xe máy sẽ có một cuộc thi võ rất kịch liệt lắm.

Trong chương trình cuộc thi võ đêm ấy có ba độ đấu, mỗi độ đánh 8 hiệp, lựa toàn là tay võ-sĩ có tiếng ở Saigon, thì còn một độ chót 10 hiệp Ayot tỉ thí với Leroy. Ayot thì bà con đã biết mặt và rõ tài rồi, tưởng không cần tán dương chi cho chơn giấy, cũ nói Leroy là tay võ sĩ ở Đại-Pháp mới qua và cũng là tay «khá lắm» ở bên Pháp quốc.

Sau chúng tôi sẽ thuật lại việc nầy.

Cảm tạ thâm ân

Chúng tôi lấy làm thâm cảm thạnh tình của quí ông, quí bà, và chư quí bằng hữu có lòng đi điếu và đến đưa đám táng người tội-trợ tử-trần hôm ngày 31.12.1926.

Vì lúc tang sự bối rối, chúng tôi không nhớ đủ mặt quí ông, quí bà hãu đến nhà tạ ơn. Nên chúng tôi cậy tờ báo nầy ít ít hàng để tạ ơn chư quí ông, quí bà, và trong mấy ngày ấy chúng tôi có đều chi sơ sót xin quí vị rộng dung.

Rất đội ơn

Nguyễn-trung-Trực
và nội tang quyến
đồng kính bái

TRUNG KỲ

Hội Pháp-học Bảo-trợ

Gần đây các quan Nam-Triều tổ chức ra hội Pháp-học Bảo-trợ ở Trung-kỳ, mục đích thì rất là hay, mà cách thi hành thì có nhiều sự chướng ngại lắm. Chẳng nói chi một hội du học mà tư cách học sanh, thế lệ chọn lựa học sanh chưa rõ đã đành, chỉ xem ngay một sự quyên tiền vào hội, cũng đủ rõ cái ảnh hưởng của hội ra thế nào. Ai cũng biết rằng quyên tiền vào hội nầy là một việc nghĩa, không phải là một việc cương bức; đã là một việc nghĩa, nên chỉ nếu hội mà chánh đáng, thì lo gì không có kẻ giúp tiền? Phòng nhiều người giàu có không chịu giúp chăng nữa, là tại hội thế nào đó (?), các ngài chủ trì trong hội phải nên nghĩ cho kỹ càng, chớ có phải làm đâu được như cách thâu thuế thâu sưu?

Thế mà, ngán thay! mấy lâu nghe đâu vì việc quyên tiền vào hội du-học, mà trong các tỉnh ở xứ Trung-kỳ đã xảy ra biết bao câu chuyện rắc rối; phần nhiều các quan Phủ Huyện cứ lấy mấy chữ: «Pháp-học bảo trợ» mà dọa nạt dân, bảo rằng đó là việc công ích, đó là việc quan hệ đến nhà Nhà-nước, kẻ không thuận cùng biểu kỳ tên, kẻ nghèo nàn cũng bắt trợ cấp, lại nhưa đó mà bảo tư mang, khoái tư thù, nhứt là vì Thanh-hoá, Nghệ-an, Hà-tĩnh, thì các nơi lại càng quá tay lắm! Ôi! «Trợ-quyên» mà như thế đó!.... Công ích chi mà có cái công ích là lừng! Nhà-nước đâu mà Nhà nước nỡ lòng như vậy! Nhà-đó là chỉ theo cái tư ý của các ngài mà thôi...

Vài lời thổ lộ, xin Cảnh-phủ Bảo-hộ soi đến dân tình, xin các ngài chủ-trì nội Pháp-học Bảo-trợ phải nên tự tỉnh. Kẻo dân sự bị cái «công hại» về cuộc «công ích» nầy ghê lắm.

K. T.

(T. N. D. B.)

Cải-chánh

Trong số vừa rồi, ở bài xã-thuyết mấy chữ «*Société d'Encouragement aux études occidentales*», ấn-công vô-ý sắp lầm chữ *Encouragement* ra làm *Enseignement*. Nay xin cải-chánh.

B.B.

Văn-Uyển

GỌI BẠN TỪ QUAN (*thơ yết-hậu*)

Đi về hỏi các anh
Đất cũ người chung quanh
Nước trăm non xanh ngắm
Tình!
Ở lại đó lũ bay
Vinh hoa hẳn có ngày
Muốn giàu may bị-dết
Đây!

CHƠI CHÙA LONG-VÂN (Baria)

Cảnh sắc nào hơn cảnh sắc nầy,
Long-Vân chùa cổ tiếng xưa nay.
Bao-la nước nước non non thắm,
Chồng chất cây cây đá đá đầy.
Trăm dọi chùa khuya sư gõ mõ,
Gió đưa cảnh tịnh các phơi mây
Càng lên càng ngắm càng thư thái.
Đẻ nhi bồng-lai có lẽ đây.

PHỤNG HỌA BÀI THƠ TẢ CẢNH ÔNG SƯ CHÙA AY

Thơ thầy mình ta tựa trước hiên,
Lặng nhìn phong cảnh, cảnh thiên nhiên.
Ngõn-ngan trước đá trăm hình phật,
Bao-phủ quanh chùa mấy động tiên.
Lốc-cốc ven rừng chim gõ mõ.
Long-bong ngoài biển sóng run-o chiêng
Nầy trời nầy đất nầy non nước,
Đạo phật ngân năm biết có thiêng.

TAN NU' BAN

Cao long-Ngà

Hát tại rạp Cầu Muối Saigon

Tuồng hát tối thứ tư 5 Janv. 1927

Hát hai xuất sáng đêm.

XUẤT ĐẦU (Nữ toàn ban)

Tổng Địch-Thanh :

Xử ấn Bàng-Quí-Phi

(Đờn bà làm tuồng)

XUẤT SAU

Thành-Đô thí võ Ngươn-Bá

MỚI KHUI TIỆM BÁN HÀNG LỤA

hiệu **NGUYỄN-ANH**

Gần chợ mới Bến-Thành Ngan nhà thương thí

Kính cùng quí khách Lục-Châu.

Nguyên tiệm tôi lập ra trót mười năm dư buôn ròng một nghề tơ lụa như là; **Satin tố lãnh Cầu-kho tố nhung satin nhung cẩm nhung đủ các thứ màu nhiều kiểu bông lạ lụa lẻo khăng écharpes v. v.**

Hàng thật tốt sự bền chắt không hàng nào bì kịp quí khách có dùng thấy đều vừa ý. Song có một đều trái ngại cho quí khách ở Lục-Châu là trước khi tôi lập tiệm nầy thì đề hiệu AUTISSEUR thật khó cho quí bà quí cô nhớ mà hỏi thăm, vậy nay tôi thêm 2 chữ NGUYEN-ANH, nếu muốn hỏi AU-TISSEUR hay là NGUYEN-ANH cũng một hiệu bán ròng hàng lụa Cầu-kho, như vậy khỏi cho quí khách lầm lạt nơi khác phải mua nhầm hàng xấu và không mất ngày giờ,

Đối hàng thành thật xin Quí khách niệm tình tôi rất đội ơn.

NGUYEN-KHAC-TRƯƠNG

Tốt nghiệp trường Thêu và Dệt tại Lyon Tay xáng tạo nhà dệt LÊ-PHÁT-VINH.

HÀNG MỚI !! HÀNG MỚI !!

GARAGE VIÊT-NAM

345, Rue Frère Louis,
Aux Mares (*Lagrandière prolongée*)
SAIGON

Atelier de réparations mécaniques en tous genres

Spécialité de magnétos, électricité, soudure autogène, fonderie, carrosserie, peinture

Exécution rapide des commandes

Travail soigné et garanti

Kính tố quí ông quí bà đặng rõ: tôi mới mở một cái hãng sửa xe hơi và các thứ máy nơi đây. Hãng tôi có thợ thiện nghề về magnétos làm đèn khí, hàng soudure autogène, đúc, đồng thùng xe và sơn xe đủ kiểu.

Hãng tôi lựa thợ có danh tiếng làm mau mắng và rất kỹ lưỡng bởi vậy tôi dám bảo kiết (garantie) những món nào của hãng tôi sửa.

Còn giá cả tôi tính rẻ hơn các nơi. Xin đồng bang chiếu cố !! Xin đồng bang chiếu cố

Thợ máy

(NGUYỄN-VĂN-LÚA NGUYỄN-VĂN-MAI
(NGUYỄN-VĂN-BANG LÊ-VĂN-CẦN)

Chủ nhơn : VO VĂN-ƠN

Ancien Etudiant de l'Université de Montpellier

Kính cáo

NHƠN DIP NĂM MỚI

Muốn cho có bạn tài tử đờn ca trong nhà phải làm sao ?

Hãy mua

Một cái **MÁY HÁT** và **DĨA HÁT**

HIỆU

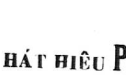

MÁY HÁT HIỆU **PATHÉ** số **97**

Giá rẻ mà lại chắc chắn gọn gàn vừa vặn
Nó chẳng sút gì một cái máy lớn
kia trong sự máy móc

PATHÉ-ORIENT

10, BOULEVARD CHARNER

SAIGON

HÀNG MỚI

Kính thưa quí khách,

Đã lâu nay quí Ngài đã có lòng quang-cố đến hiệu chúng tôi, chúng tôi rất lấy làm đội ơn, nên ngày nay ở hiệu chúng tôi vừa có hàng mới lại, thì chúng tôi lật đật báo tin cho quí Ngài đặng biết.

Ngoài ra bao nhiêu những đồ tốt giá rẻ, đề dưng cho quí Ngài trong dịp lễ Tết, hiệu chúng tôi lại có bán những Salons cần xa cử từ 450$00 trở lên, Salons chạm kiểu mới giá từ 400$00 trở lên, đồ cẩn, đồ chạm, đồ kiểu, đồ đồng, đồ thêu, đồ khảm bạ v. v.

Nếu quí ngài nào chưa từng quen biết với hiệu chúng tôi, xin cứ hỏi lại các bạn hàng cũ của chúng tôi sẽ rõ.

Hiệu « **DƯC-THINH** »

81, Rue Catinat, Saigon

Thứ xe-hơi đề Ngươ'i sang trọng dùng là hiệu

DELAUNAY

BELLEVILLE

JEAN COMTE

kế nghiệp hãng Société Industrielle de Cochinchine

Số 34, đường Norodom -:- **Saigon**

MO-TO NÊN MUA LA THƯ NAY ĐAY
ít hao tốn -:- ít bề hộn -:- mà tốt và chắc vô cùng

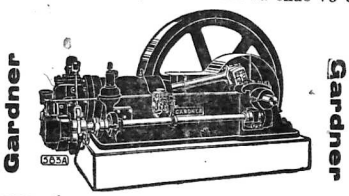

Mazout **Mazout**

Hãy mua liền đi dùng dụ dự

Mô tơ hiệu **GARDNER** là tốt nhứt

làm tại bên Đại Pháp của hãng

L'Agence Française d'Industrie mécanique

ở 104 Boulevard de la Somme Saigon, hãng bán và ráp luôn cho

Thiệt xe đua hiệu

LABOR

Kiểu mới 2197, lại còn nhẹ mà lịch sự và chắc hơn nữa, nên đua kỳ nào cũng ăn hạng nhứt, ngày 11 Novembre rồi đây đua từ Bacliêu về Sốctrăng hạng nhứt, hạng nhì và hạng ba, thì LABOR đều ăn hết, còn máy kỳ đua trước Biênhoa Saigon thì LABOR cũng ăn hạng nhứt, hạng nhì và hạng tư, đua Tâudaumột LABOR cũng ăn hạng nhứt, hạng LABOR ăn hạng nhứt, còn đua trên Piste thì Dương-kim-Lang ăn hạng nhứt luôn luôn, kỳ tàu rồi đây mới lại LABOR và TENAX đặng 650 cái và 20 chục cái xe máy đầu cũng hiệu LABOR, đủ kiểu, quí vị ở lục châu muốn mua sỉ nay lề xin gởi thơ tương ngộ.

NAM-THANH

Agentexclusif pour toute la Cochinchin

Motot Cycles marque LABOR et TENAX

Saigon Imprimerie de BAO TON BAO-TAN-BAO

TIRAGE 10.000 ex

Le Gérant : NGUYEN-KHAC-HIEU

Ích Hữu ... Cuối Xuân Đường 28-Jan-2022

XE MAY ĐẠP HIỆU

THOMANN và STROVG

mới lại mỗi thứ hơn 500 cái, đủ kiểu và đủ màu coi rất đẹp. Trữ bán tại M. P. Bodin ở đường Boulevard Albert Premier số nhà 181 (Saigon).

Có bán vỏ ruột xe máy hiệu Dunlop và đủ đồ phụ tùng cho các thứ xe khác nữa và courroie với chaine lớn bán cho xe máy hơi.

MY-QUANG

Tiệm chụp hình và rọi hình

Đường Georges Guynemer số nhà 83

Chợ-cũ SAIGON

Khai trương ngày 12 Octobre 1926 nhằm mùng 6 tháng 9 Annam, trong tháng đầu ai đến chụp có thêm đồ

KÍNH CÁO: cùng lục-châu quí-khách và liệt-vị chư-tôn nơi châu-thành Saigon Cholon đặng hay:

Bổn hiệu vì sẵn có tay thợ khéo, rất thiện-nghệ về việc chụp hình và rọi hình, nên mới khai trương một gian nhà chụp hình tại đường Tôn Đức Thắng (Georges Guynemer), số nhà 83, tại chợ cũ Saigon, đặng phục-vụ quí khách ở xa đến chơi thành Saigon muốn chụp hình để lại cho thân bằng quí-hữu làm kỷ-niệm thì khỏi phải vào Cholon xa xuôi bất tiện, cũng là chư-tôn ở Saigon muốn chụp thì cũng đặng tiện bề gần gũi.

Bởi thợ lành nghề, và chụp, và rửa nước thuốc, và sửa hình, (opérateur et retoucheur) đều một tay làm lấy cả, nên hình của bổn hiệu chụp đều có bóng tự nhiên như hình nơi vậy, đã tỏ rõ mà lại giống bịch cả lắng cái mặt mấy. Còn chế nước thuốc thì màu đã tươi mà lại vững-vàng, không phai mướn lấy màu chi cũng đặng. Sánh với hình chụp nơi khác thì những hình ấy thường ai cũng cách thức chụp không bằng, bóng trên mặt không có, thì tự-nhiên không nổi, mà nước thuốc cũng kém hơn mà lại còn để lâu phai lợt là khác.

Bổn hiệu lại có sắm sẵn các sắc y-phục Tây, Nam, đồ đàn-ông đàn bà đều có, đồ hiệu đồ màu, khiêu cổ, đồn theo kiểu kiêm-thời, lại có phòng để thay xiêm đổi áo rất êm đềm tiện dụng. Cho đến kiểu-vật tableaux nhứt nhứt đều tuyệt xảo và toàn là đồ mới cả.

Chư tôn có dịp rảnh-rang, muốn chụp hình hay là rọi hình để làm dấu tích, xin vui lòng đến chiếu-cố bổn hiệu một lần cho biết, thì bổn chủ-nhơn sẽ tố-tiếp nhi đãi, và trong tháng đầu sẽ có những đồ phụ tùng theo hình, để liệt-vị làm quen lần đầu.

Bổn chủ-nhơn kính đón

MỸ-QUANG

Photographie Artistique

Travaux d'agrandissement

83, Rue Georges Guynemer — SAIGON

J. B. LOUVET

Cuộc đua vô địch Nam-ky

100 ngàn thước

Hãng Au "Sportif Français"

135 Rue d'Espagne

Đem ra dự đua 9 người chạy về tới ăn được ba người:

Hạng 5: M. Lakermance cỡi xe J. B. LOUVET
6: M. Thông id
21: M. Mô id

Chứng rằng sự chắc và tốt trội hơn là số nhiều người chạy

Có bán tại hãng:

Au Sportif Français

185, Rue d'Espagne

SAIGON

Một mình làm Đại-lý bên Đông-Pháp cho hiệu xe máy trên đây cũng có bán xe máy hiệu

Eldée và A. S. F.

và đồ phụ tùng cho xe máy và vỏ ruột hiệu:

BERGOUGNAN

Bán sỉ và bán lẻ — Đồ đã tốt mà lại rẻ

Trước khi định mua xe hơi hãy đến hãng

Garage Indochinois

đường Lefèbvre số 1 Sa-gon mà xem thử đã có các hiệu sau nầy:

Alfa Romeo

24/40 ngựa, 4/5 chỗ ngồi

Ariès

6 ngựa 5 chỗ ngồi

Turcat Mery

20 ngựa 7 chỗ ngồi

Vermorel

6 và 10 ngựa 5 chỗ ngồi

Tiệm bán trà Tàu

Trần-khoan-Ký

số 87 đường Mytho

Kính cùng quí ông quí bà lục châu chư quân tử rõ: Bổn hiệu lâu nay chuyên ròng nghề bán trà. Lên núi Vô-di chọn được nhiều thứ trà thượng phẩm uống đã ngon mà lại thơm và bổ khác. Xin kể những hiệu sau đây:

Tương hậu liên tam, cái địa cửu, thiết quan âm, hương hoàn trà, Liên hương trà và Trung-quốc kỳ chưởng. Xin quí ông quí bà dùng thử thì biết và xin nhìn kỹ cái nhãn kẻo lầm đồ giả, chúng tôi nhũng gởi hàng theo cách lãnh hóa giao ngân. Lục châu quí vị nào có cần dùng gởi thơ chúng tôi sẽ gởi hàng liền.

TRẦN-KHOAN-KY kính cáo

AJINOMOTO

là một thứ bột dùng mà ăn, của ông Quan Lương-y IKEDA đã hết lòng khó nhọc bào chế ra, rất nên huyền diệu.

AJINOMOTO làm bằng bột lúa mỳ, người ta dùng thứ bột nầy chế vào trong các món đồ ăn. Nhứt là đồ ăn của Khách-Trú, cũng là đồ ăn của người Âu-Châu ăn vào tức thời sẽ có mùi thơm the diệu dàn lắm. Nó chẳng bao nhiêu tiền, mà làm cho trong các vật nấu nướng phải nên ngon ngọt.

Thứ AJINOMOTO nầy đã có bán khắp cả các Nhà-hàng trong Cholon và ngoài Saigon.

Bội ấy có bảy thứ bằng ve và bằng hộp sắt kể ra sau nầy:

Thứ ve nhỏ;
— *nửa ve lớn;*
— *ve lớn;*
— *hộp bằng sắt nhỏ;*
— *hộp bằng sắt lớn;*
— *hộp sắt lớn,*
Và thứ to hơn hết nữa.

ĐẠI-LÝ

MITSUI BUSSAN KAISHA Ltd

41 quai de Belgique

SAIGON

MAY HAT

Opéra, Perfectaphone, Pathé, Diamond

dùng hát đặng hai thứ dĩa ***Victor*** và ***Pathé***

Đầu máy Pathé hát hai thứ kim, tốt hơn, bết giá là $800. đầu máy Pathé kim sắt $500, đầu máy Pati é concert hai thứ kim, để thay máy lớn $900, đầu máy Universel hai thứ kim $500, đầu máy Opéra hai thứ kim $600. đầu máy Opéro kim sắt $500, đầu máy Diamond 2 thứ kim $250, đầu máy Diamond kim sắt $200. Giây thiều 18mm $200 20mm $310, 22mm $330, 27mm $350, 30mm $350, 35mm $400, 40mm 45mm $500, Cần máy Pathé $800, tay quây $250 dĩa sắt từ $300 tới $900, tùy thứ lớn nhỏ, hộp giây thiều Pathé 25mm $700, bánh xe theo máy hộp giây thiều 25 m, m. $900, chổi quét dĩa hát op70, dầu chỉ dĩa hát op50 và còn nhiều món phụ tùng như đồng, kẽm giờ, và có đủ cả bánh xe thay đổi trong máy. Bổn hiệu lại có commande riêng một thứ cổ để thay đổi máy hát như đầu Pathé hoặc Diamond dùng có một thứ saphir, nếu thay cái cổ nầy vô, thành một đầu máy mà hát đặng hai thứ kim rất tiện. Nhưng cần phải gởi cái đầu máy cho bổn hiệu mới có thể thay đặng. Bổn hiệu xin bảo lãnh chắc rằng, cái cổ đầu máy của bổn hiệu thay đây, dùng hát hai thứ kim, thật là toàn hảo, thay cổ đầu máy giá $250. Mua hàng xin gởi mandat trước một ít.

Lê-van-Tài

Proprietaire de la maison Vinh-thới-Sang

83 rue Georges Guynemer Saigon

(Tại Chợ-cũ ngang tòa Tân-đáo)

Tiểu-thuyết (47)

Hai người đội kết

Ăn cướp có nghĩa

Soạn-giả: **Hồ-văn-Hiền**

(Tiếp theo)

Triệu-tấn-Đến ngó ngay mặt Trịnh-minh-Mẫn rồi nói:

— Phải, tôi cũng nghĩ như thầy vậy. Làm gì chúng nó cũng đón hai vợ chồng thầy Hoài ở trước rạp hát, rồi theo chơn đến chỗ vắng sẽ xuống tay. Và lại thầy Hoài là người yếu đuối mà lại bị đâm chém một cách thình lình làm sao trốn tránh cho khỏi. Thà mình không biết người ta mác nạn, và mình không chịu bắn bộ cho người ta thì thôi, chớ mình đã rõ hết công việc như vậy lẽ nào mình lại để cho vợ chồng thầy bị thương tích hay sao?

— Chuyện đó không khó, anh chớ nhọc lòng lo. Bây giờ tôi tính hai anh em mình nai nịch khỉ giất, rồi mỗi đứa lấy một cái xe máy ra trước rạp hát mà đón. Hễ vẫn hát vợ chồng thầy Hoài ra về, hai anh em mình đạp xe máy theo sau, nếu có xảy ra việc gì thì sẵn có mình ở một bên đó.

— Thầy tính như vậy tuy cũng hay song còn có chỗ bất tiện. Mình đã quyết làm cho họ nó biết mặt hai thằng nhỏ nầy, ấy là mình muốn đánh lộn với chúng nó một trận cho rỗ phân cao thấp, nay nếu mình đạp xe máy theo vợ chồng thầy Hoài, chúng nó thấy có người gìn giữ như vậy thì làm sao đám ra tay sát hại? Thành ra hai anh em tốn công đưa đón mà không ai hay biết và cái cừu ấy cũng vẫn còn hoài.

— Sao mà còn hoài?

— Là vì đêm nay nó rửa hờn không được thì đêm khác nó cũng đón đường mà làm dữ nữa.

Trịnh-minh-Mẫn nghe Triệu-tấn-Đến nói rất có lý nên phải chịu thua và hỏi rằng:

— Tính như anh vậy thì phải hơn tôi, nhưng bây giờ mình phải làm sao cho ra việc đây?

— Tôi đã tính rồi, vậy thầy ở nhà lo thay đổi y-phục cho gọn gàn, và thầy muốn cần dùng món binh khí gì thì lựa đi cho sẵn, đợi tôi đi ngoài chợ một lát rồi về đây sẽ tính.

— Bây giờ anh ra chợ làm gì?

— Có việc.

— Việc gì sao anh không cho tôi biết?

— Lát nữa rồi thầy cũng sẽ biết.

Triệu-tấn-Đến nói rồi, mở tủ lấy tiền bỏ túi, đội nón ra đi mất. Trịnh-minh-Mẫn ở nhà lo thay đổi y-phục «đánh lộn» lấy súng sáu nạp bỉ sẵn thọc vào túi quần ở sau đít, rồi nằm chờ Triệu-tấn-Đến về.

Cách 15 phút đồng hồ sau, Triệu-tấn-Đến đã về tới, rồi lại bàn viết lấy giấy viết một cái thơ, xếp lại bỏ vô túi, miệng cứ cười chúm chím hoài. Trịnh-minh-Mẫn thấy cử-chỉ của Triệu-tấn-Đến như thế lấy làm lạ quá nên theo gạn hỏi hoài. Triệu-tấn-Đến lần kế miệng vào tai Trịnh-minh-Mẫn nói nho nhỏ chuyện chi không biết mà lâu lâu thầy Trịnh minh Mẫn gật đầu một lần. Khi nói dứt câu chuyện thì thầy Trịnh-minh-Mẫn vỗ tay cười ngất rồi khen: hay lắm, hay lắm.

Triệu-tấn-Đến bèn mở tủ lấy một áo mượn tượng như áo thung mà lăng như đá rắn mặc vào mình, với một đôi vớ như da cá mà trông vào cẩn. Mặc hai vật ấy vô rồi rót một ly nhỏ thứ rượu gì không biết, uống rốc một hơi, kế móc bọt-phơi lấy một miếng giấy nhỏ bằng từ gấy vấn thuốc «Le Nil» nhai mà nuốt nữa. Ở ngoài anh ta mặc một bộ đồ Tây bằng ni xám, thắc cà-ra-vách đen, rồi lại bàn rửa mặt lấy máy thứ màu mà dồi mặt, và chải dầu láng nhuốc.

Triệu-tấn-Đến sửa soạn một hồi rồi kêu Trịnh-minh-Mẫn mà hỏi:

— Giống chưa?

— Giống lung lắm, dầu ban ngày người ta cũng phải lầm, chẳng luận gì ban đêm.

Triệu-tấn-Đến cười, rồi lấy nón nỉ xám đội lên, tay xách ba-ton, kiếm cái thơ viết hồi nãy mà bỏ túi, rồi nói xăm xỉ với Trịnh-minh-Mẫn ít tiếng kế mở cửa đi mất...

Đây nhắc lại lúc vợ chồng thầy Nguyễn-văn-Hoài kêu xe kéo mà đi coi hát Xiết thì có một người con trai, mặc đồ lục soạn đen, đội nón nỉ bla lớn, cũng kêu xe kéo mà chạy theo hai cái xe ấy. Tới trước rạp hát người nọ đứng ngó một hồi rồi lên xe mà đi mất. Người ấy đi quanh qua quẹo lại một hồi rồi ngừng trước cửa một cái nhà kia, chưng dọn rất lực-lỡ. Người ấy bước xuống trả tiền xe kéo rồi đi thẳng vô nhà. Ở trong nhà ấy lúc bây giờ có ba người đang ngồi vừa nống Quinquina vừa nói chuyện. Khi thấy người mặc đồ đen vô tới thềm thì có một người nói lớn lên rằng:

— Thằng tư At về kia, bữa nay sao về sớm dữ?

Tư At bước vô cười ngồn ngồn rồi kéo ghế mà ngồi rồi thuật hết đầu đuôi việc vợ chồng thầy Nguyễn-văn-Hoài đi coi hát Xiết cho ba người ấy nghe, và nói tiếp rằng:

— Bây giờ tuổi nó ở trong rạp hát Xiết, vậy ai có mưu kế gì thì bày ra thử coi.

Một người ăn mặc rất sang trọng nói:

— Bây giờ không kế gì hay hơn là ba anh em sắp đặc đồ đón đường chúng nó mà ha sát. Thằng tư mấy thấy hồi nó đi đường nào không?

— Thầy chớ Nó đi đường Massiges qua Norodom, rồi quẹo Mac-Mahon mà xuống chợ.

— Nếu vậy thì được. Chắc nó cũng về đường đó. Và lại con đường Massiges thì vắng vẻ lắm, nếu mình giết chết chúng nó ở đó, cũng không ai hay biết chi cả.

Một người cao lớn mập mạp cất tiếng nói.

— Cậu ba nói phải đa. Con đường Massiges ban đêm có mấy ngọn đèn leo-lét cả giờ cả buổi mới có một cái xe kéo chạy qua, thiệt phải chỗ cho bọn mình rửa hận quá.

(Còn nữa)

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

MAGASIN DE SOIERIES

AU PRINTEMPS COCHINCHINOIS

NAM-XUAN

80 Boulevard Charner Saigo

Bổn-hiệu chuyên rông một món hàng lụa và mua bán e bắc-chắn, thật thà, rên quí ông, quí bà chiếu cố tới lui vui vẻ, chúng tôi hết lòng cám ơn.

Từ đây đến Tết, mỗi kỳ tàu Bổn-hiệu sẽ tiếp đặng nhiều hàng mới, bông lạ, trông cây quí ông, quí bà sẽ vui lòng chọn lựa, nào là hàng tây, hàng ta, hàng âu, hàng Huê-kỳ, hàng Nhựt-bổn, vân vân...

Bổn-hiệu bán sỉ và lẻ các thứ hàng, lụa, lãnh đen, lãnh trắng, satin đủ thứ màu, dệt rông ở Thượng hải của nhà dệt ông Lê phát-Vinh Chukbo. Hàng nầy đã chắc, tốt không đỗ lông cũng không phai màu, vì gồi nhuộm bên Pháp-quốc.

Lại từ đây bổn hiệu cũng trữ các thứ sách và trống của nhà in Qui-nhơn, viện bề cho quí ông, quí bà ở Namkỳ muốn mua khỏi viết thơ chờ đợi.

Kính mời Quí ông Quí bà đến viếng, Bổn hiệu sẵn lòng tiếp rước.

Nay kính,

Au Printemps Cochinchinois " NAM-XUAN "

80 Boulevard Charner Saigon

Lời cảm tạ

Qui ông qui bà, kể từ ngày tôi mua cái nhà hàng CỬU LONG-GIANG mà tôi chủ đến nay, cùng nhờ ơn qui khách cố lòng chiếu cố thương trường đến tôi mới đặng thạnh vượng phát đạt, nhờ vậy nay tôi mới lập thêm được một cái AN NEXE tại đường Sabourain (đường ngan chợ mới Saigon) cả thảy có mười căn phòng ngủ, dưới đất có, trên lầu có, thật mát mẻ không ngằn, và có chỗ để xe hơi lại tính giá rẻ nữa.

Còn nhà hàng tôi thường ngày đều có đồi món ăn lạ luôn luôn, nấu ăn hải-Nhơn thiện-nghệ trược có sắm cho quan Toàn-quyền.

Qui khách mới khá có tiệc cưới xin gần tôi cùng lành động, lại tính giá rẻ hơn các nơi cho vừa lòng qui khách, và tại nhà hàng tôi từ nầy về sau đều có đờn ca mỗi bữa chiều thứ bảy luôn.

Kính thỉnh

Chủ-nhơn

NGUYEN-PHONG-CANH

Téléphone N° 153

GARAGE

Nguyễn-văn--Viên

Réparations d'automobiles

soudure Autogène

moteur — peinture — capitonage et divers

Réparations Mécaniques Electricité

325 Rue Lagrandière et 186, Rue Champagne

Saigon

Hãng sửa xe hơi và các thứ máy, cùng việc lãnh kỹ càng và chắc chắn vì có thợ thiện nghệ. Xưởng sửa máy móc vì chật nên bổn hiệu vừa mới cất thêm một xưởng rất rộng rãi sức để thêm được nhiều.

Vậy xin mời quí ông quí bà cũng quí thầy có dịp dùng sửa xe hơi hay là các thứ máy khác nên giúp cho bổn hiệu một khi thất là quí ông quí thầy sẽ được vừa ý trong công việc làm của bổn hiệu và gia tính phải chăng.

NGUYỄN-VĂN-VIÊN

Kính thỉnh.

Xin đồng-bang chớ bỏ qua giúp cho đồng-bang là người một màu một thịt

NGUYEN-VAN-VIEN

Ancien Elève de l'Ecole des Mécaniciens Asiatiques Saigon

và có làm các hãng sửa máy móc tại Singapore và Bombay từ 1920 đến giờ.

Hồ Biểu-Chánh

Mới xuất bản thêm bộ tiểu-thuyết :

Ai làm được (2 cuốn) giá **1$00**

THE CRYSTAL

水樂安貢西

Tây cống an lạc thủy

Ông! Ong! Ông! rượu gì ông mua nhiều vậy, ôm xách kẻ kề.

Rượu **Lemonade** và **Soda** chớ rượu gì?

Hiệu nầy thì ngon mà có danh tiếng mấy chục năm nay, uống đã khoẻ mà hạp vệ sanh lại thêm mát mẻ. Khi mua phải nhìn cái hiệu nầy cho kỹ sẽ mua mà uống bằng hiệu khác uống sanh bịnh mà không hạp vệ sanh.

Vậy xin chữ tôn nhìn cho kỹ cạn mua hiệu khác mà lầm, uống lâu không khá. Dầu ve có hiệu Crystal Saigon, 81 Bd Bonnard và nhứt sao đỏ, mới thiệt của bổn-hiệu. Xin đồng bào lưu ý kẻo lầm đồ giả.

The Crystal Ærated Water Factory

Bd Bonnard N 81 — SAIGON,

M. HA-THANH, *Gérant*

Photo Nadal

Năm mới

Nhơn dịp gần tới năm mới.

Nhà chụp hình Nadal dể bán tháng 11 tới tháng 12 mà thôi.

May chụp hình [illegible] 250 quan lại với cỡ 9×12 350 quan.

Và cũng có bán đủ đồ để dùng về nghề chụp hình, kiểu, và giấy thật tốt.

Phòng kiểu rất lớn — máy để dùng cho các tay nhà nghề, máy để chụp chơi,

Hãy hỏi tại nhà chụp hình Nadal ở đường Catinat môn bài 178-120 Saigon.

Đàn-Tiên Caolảnh

Cách mười năm nay tại xứ Caolảnh có một Đàn-Tiên rất mầu nhiệm, tôi xin kể hết sự mầu nhiệm và thi phú theo điệu Bông-lai cho công chúng xem:

Có một ông kia cho con đu học bên Pháp, thi đậu Cử-nhơn luật, bên nầy ông cha nghe Đàn-Tiên linh đến xin coi đường tương-lai của ông con ra thế nào. Tiên cho bài thi như vầy:

Bôn cơ thần hồn hồn bỗn vô đoan.
Tùng thử cơ hoan gián tịch lâu.
Quang cảnh u nhân đương tự mê.
Phú vân yêu nhiễu ứng trăng san.
Liễu hồ di vận hồi xuân thủ.
Tổng bá thi kiên ái bạ tàn.
Tranh cự huyền cơ tùng thử tận.
Tu đương tuồng nhân nhiệm hành tăng.

Khi Tiên cho rồi bài thi, thì ai nấy không hiểu sao mà cắt nghĩa cho đúng đắng. Đến ba năm sau cha mẹ ông Cử nhơn luật nầy đều chết hết. Ông thi đậu Tấn-sĩ luật về làm quan Tòa tại xứ Đông-Pháp nầy. Ông cưới vợ giàu, vì việc gia đình bối rối vợ ông giận đến Tòa kiện ông xin để ông buồn xin từ chức, bây giờ ông trở nên một người thường vậy. Coi lấy đó thì đủ biết sự hiển linh tiên tri của [illegible] là dường nào?

Có hai người kia nghe người ta đồn Đàn-Tiên linh nên đến thử. Một người viết trong khải rằng: Tiên bất lão trần cảnh. — Một người viết một cô liễu xưa của người thờ vợ chết: Tả vấn bỉ hoàn thiên, cố hữu bách niên nhơn bất. Hai người bỗ chung vô khải đến trước cơ Tiên đốt khải ấy, có ý thử Tiên giả thiệt. Tiên liền cho bài thơ như vầy:

Bông-lai phú điệp chương.
Nhược thủy tuyệt khinh yên.
Thú biệt kiều khôn, quốc trái gia tình mật nhỉ,
Phẩm thù nhơn vật, vân xa vỗ cái đào nhiên.
Hoặc phóng lãng hình hài bạn Nguyễn-tịch nhi vủ ái.
Hoặc ngan tăng tử điệu vọng Lý-Bạch nhi vị hiền.
Nhứt tác ngộ tri ngộ thức vương bá hồn đồ.
Nhứt tác bán cổ bán kiêm tâm thần bại hủ.
Nhị vô hình tích lưỡng tương cầu, cố vị phẩm nho nhi tất phủ.

Coi bài phú nầy thì mới biết ông Tiên-toả rõ ràng hai câu của hai người thử Tiên, là hay bực nào.

Ông Tiên khi sanh tiền thi đậu Thủ-khoa, ông vì việc quốc-gia nghĩa cử nên ông bị đứt đầu, ông xuống cơ xưng tên như vầy:

Thủ lãnh trường đi thiên cổ hận
Khoa danh không tiếc cứu nguyên tu

Ông Tiên lấy 2 câu xưng tên nầy cho luôn tên Nguyễn-Tử-Cao xin về đường sanh nhai và tánh mạng. Ông Tiên cho luôn sáu câu nữa cho trọn bài thơ:

Nhơn du âm tiếp tiêu diêu cảnh,
Khổ tử thiên phùng tức sát thu.
Mặc điểm long tinh hồng họa bích,
Ngư thiêu lôi vĩ phấn vân cù.
Thái bình hữu tượng hoàn vô tượng.
Mục hạ phiền giao trang chi thủ.

Anh Tử-Cao thấy bài thi ông Tiên cho không khá nên xin thêm. Ông Tiên cũng cho thêm:

Phú vân tán tận, Viễn thọ cao đề
Sau anh Tử-Cao nầy nghèo mạt rồi chết.

Có một người cũng đến xin về việc làm ăn giàu hay nghèo.

Ông Tiên cho một bài thi như vầy:

Kỷ học thừa vân xuất động tiêu.
Trần hoàn tử vọng thủy hàm thiên,
Tiêu sơ tỉ ảnh sương thu vô,
U yết tuyền thinh tạp giả huyền.
Thổ ẩn vân cù không đối ảnh.
Sáng xâm ngọc lộ tính cô miên,
Nhơn du pụ liễu tùng du tử,
Bì thời tuần huyền thuyết đử khanh.

Thật quả ít năm sau người nầy làm ăn không khá mà lại vợ chết nữa.

Lại có một đêm cầu đến khuya mà Tiên không giáng cơ, kế Tiên cho Thanh-y-đồng-tử xuống cơ, cho một bài thi 4 câu, về xưng tên chiết tự là Thanh-y-đồng-tử, về rằy các bọn phụ Đàn là đốt. Bài thi như vầy:

Thủy ngoại thanh thanh phòng đình khinh,
Y hy lưỡng ngạn tuyết mơn thinh,
Khả lão chung đánh mai kiêm khí,
Khổng Mạnh cùng thông bản tự danh.

Có một người Khách học hay, người ấy tên là Lê-hốc-Sơ, người cách-mạng. Lúc Tôn-Văn khởi nghĩa đánh Mản-châu, bên nầy tên Lê-hốc-Sơ về khâm-phục Tôn-Văn lắm, oán hận Mản-châu vô cùng. Nghe Đàn-Tiên hay anh ta đến cầu cho biết. Ông Tiên lấy tên anh ta làm song đầu đối, cho một câu như vầy:

Hốc nhựt tương lai tân thế-giới,
Sơ tâm di hận cựu sơn-hà.

Ông Kinh-lịch Hồi ở Sadec nghe Đàn-Tiên Caolảnh linh, ông lên xin cầu, ông Tiên lấy chữ Kinh-lịch làm song đầu đối cho 1 đôi liễn như vầy:

Kinh độc cựu thi thơ, kinh Bát thượng kỳ tư mãng phục.

Lịch triêm tân vô lộ, lịch Nam ma quần hoán truyền yêu.

Có một đêm kia ông Tiên xuống cơ nói: Nếu bài thơ Hạng-Mã của ông mà Nhà-nước cấm không cho đọc khi cầu ông, thì ông cho luôn mười bài, sau cố cấu đọc bài nào cũng đặng. Nếu tôi viết hết mười bài e choán giấy, nên xin thuật một việc hiển-hích trong lúc ông Tiên đương viết 10 bài. Khi ông viết tới câu: Ngưỡng vọng lưỡng triều ưng thoại sĩ.

Tu hàm tam thập kỷ dư niên.

Người ngồi chép cơ tên là Nguyễn-lợi-Dụng, thấy sao chữ Lưỡng-triều mà ông Tiên lại đối với chữ Tam-thập, ảnh chép tới đó ngồi viết có ý ngơ ngẩn rằng đối không ứng. Các người phụ Đàn không thấy chi hết.

Ông Tiên không viết tiếp bài thi, lại viết hai chữ lợi-dụng (là kêu tên anh Nguyễn-lợi-Dụng). Ông nói như [illegible]: Thi điệu, di giả đối chơn, [illegible] chơn đối giả, vị chi thi gia, còn [illegible], hữu thập nhựt, thập ngoạt [illegible] Triều, Triều tự hữu nhị [illegible] thập đối nhứt thập, nầy [illegible]. Rồi ông Tiên viết thêm 1 [illegible], anh Lợi-Dụng xanh mặt, cúi [illegible] chịu lỗi. Coi lấy đó thì biết ông Tiên linh là thế nào? Sự suy nghĩ trong óc anh Lợi-Dụng một chút, mà ông Tiên thấy đặng liền.

Sự mầu nhiệm của Đàn-Tiên nầy nếu tôi thuật hết e khi choán giấy nhiều, vậy bao nhiêu đây cũng đủ rồi.

Tôi viết tới đây lại bắt nhớ qua cái đạo Cao-Đài, tôi xin thuật một việc của đạo Cao-Đài cho công chúng xem:

Cách chừng ba bốn tháng nay tại Cầukho, khi đức Cao-Đài giáng cơ thì biểu mấy người bổn đạo kiếm mời cho đặng Madame Trần-quốc-Cường (Antoine). Bổn đạo vưng lời mời Mme Cường lại, thì ông Cao-Đài cho Mme Cường một bài thơ bốn câu như vầy:

Nhỏ mà biết đạo khá khen cho,
Ráng luyện thành danh mới gọi trò.
Tâm chí nhiệt thành nên «tâm-chí»
Theo thầy ráng bước hỏi sanh-đồ

Bài thi nầy Mme Cường còn để trong tủ bây giờ, nếu ai không tin xin hỏi Mme Cường thì rõ.

Ông Tiên Cao-Đài nầy hễ giáng cơ thì cho thi nôm luôn, thế khi ông Tiên nầy hồi trước không học chữ nho, có học chữ quốc-ngữ lem nhem, nhờ ông hay mua nhựt-trình xem, mà hễ khi ông xem nhựt-trình thì ông chỉ xem chỗ khoản văn-uyển đặng ông bắt chước làm thi nôm, bị học lóm, nên không có ai chỉ rõ niêm, luật, bình trắc trong điệu làm thi, nên chi câu thi thứ ba ông cho Mme Cường trên đây có thất một chữ gạch đích đó. Chẳng những ông không hiểu niêm, luật, bình, trắc mà thôi, lại thêm dở sao là dở, tôi thấy bài thơ ông đây, tôi nhớ thì xưa có bài: Con cóc trong hang, con cóc nhảy ra.

Con cóc nhảy ra, con cóc ngồi đó vân vân....

Tôi không hiểu cái đạo Cao-Đài làm thi dở thế nào? Giả dối thế nào? Lường gạt thế nào? Lão xược thế nào? Mà hễ tôi ở Saigon và đi khắp cùng Lục-tỉnh, có ai học đó và làm thi dở thì họ nói, bộ thằng nầy học đạo Cao-Đài chớ gì! Hễ thấy ai gian dối, lão xược thì họ nói, bộ thằng nầy học đạo Cao-Đài chớ gì!

Cái đạo như vậy thiệt là: Hư sanh vô trụ!

Than ôi! Tôi viết đến đây không biết nói làm sao nữa. Vậy tôi xin dưng cho đạo Cao-Đài bốn chữ nôm là: « Cái đạo dốt nát. »

Phạm-Bình-Tánh

Avis d'Adjudication

Province de Tânan — . Lieu, date et heure de l'Adjudication : Bureaux de l'Inspection de Tânan, le 13 Janvier 1927, à 10 heures.

OBJET

Construction d'un poste de police au village de Dai-Nhut, Canton de Cau-cu Ha.

Importance approximative 2229.$29

Cautionnements provisoire et définitif : 55.$00 et 110.$00.

Les demandes d'autorisation à concourir devront être adressées à l'Administrateur Chef de la province de Tânan, 8 jours au moins avant la date fixée pour l'adjudication.

Bureaux où le Dossier peut être consulté : Bureau de la Subdivision des Travaux Publics à Tânan et 4è bureau du Secrétariat du Gouvernement à Saigon.

Tânan le 15 Décembre 1926

L'Administrateur adjoint chargé de l'expédition des affaires courantes.

COGNAC FROMY

Danh tiếng khắp cùng

Cognac FROMY thứ nhãn trắng có chữ

DƯỢC TÂU VÔI BÁI

để pha với Perrier hay là Soda mùi thơm điệu ngon chẳng kém các thứ cognac tốt thường dùng xưa nay

Giá rẻ hơn

Một mình làm đại-lý nơi cõi Đông Pháp

ÉTABLISSEMENTS

F. VAN-VOVAN

Mỗi cái tại Bêntre, 7, rue Pétrus Ký

Nhà ngành Saigon — 156, đường Espagne (đầu chợ mới).

Nhà ngành Bêntre — 9 quai de la Marne (gần lến đò Cái Mối)

Có bán tại : Pháp - quốc lại được phòng

Bánh kiểu thời — Hàng Tàu, hàng Thượng-hải

Hiệu TÂN-LỢI

số 138, đường Tổng-đốc-Phương, CHOLON

Bổn hiệu bán sỉ, bán lẻ hàng Tàu, hàng Thượng-Hải, nhung tơ, nỉ đủ màu, khăn đội đầu rút và thêu nhiều kiểu khác màu, giấy tín chỉ, con niêm, cò gởi thơ, ba món sau bán sỉ theo giá nhà nước định.

Bánh kiêm-thời bán lẻ tại bổn hiệu 0$65 một hộp. Giếp dừa của bổn hiện chuyên mãi tại Cholon có nhiều kiểu đẹp và chắt chắn (quai dừa viền, quai nhung trơn) nay là viền, thêu cườm, bán lẻ từ 0$50 tới 0$70 một đôi tùy theo kiểu. Bán sỉ có giảm giá.

Các nhà trữ Bánh-kiêm-thời

Mme Nguyễn-thị-Kinh mặt chợ Saigon số 30.

MM. Nguyễn-văn-Trận số 96, đường Bonnard Saigon.

Nguyễn-văn-Bản số 129 đường d'Espagne Saigon.

Phạm-văn-Thiệu commerçant à Rachkiến (Cholon).

Lê-văn-Tám commerçant à Bạcliêu.

Phạm-công-Tính số 145 đường Albert 1er Saigon.

Hiệu Bảo-tế đường Phú-lâm (Cholon)

— Tân Toành gần chợ Bà-chiểu (Giadịnh).

— Trường xuân Phnom-Penh.

— Quảng-vạng-Thành, số 120, đường Bonnal Haiphong (Bắckỳ).

Vous serez dactylographe

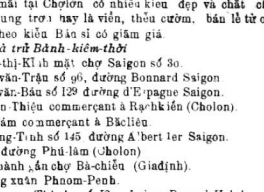

Vị nào muốn tập đánh máy viết (machine à écrire) cho mau biết mà không nói nhiều tiếu, hãy lại nhà, M. ĐỖ-NHƯ-LIÊN sẽ chỉ giùm cho, không tính tiền công.

Trong nhà sẵn 50 cái máy viết để cho mướn đủ các thứ kiểu, mới cũ đủ hết lại có thử để cho những người học đánh máy, cho mướn mỗi tháng 15$00. Ai muốn mướn ngày mướn tháng, mướn giờ cũng được, lại có phòng riêng để cho vị nào muốn đánh giấy tờ riêng tại tiệm cũng tiện lắm.

$10 Một đĩa hát VÂN-HỈ BAN — TÀI-ĐƯỜNG-BAN — THẦY-NĂM TỪ, CAO QUỲNH-CU một đĩa hát một lượt mà thôi.

Bổn hiệu có cho mướn đĩa hát đủ thứ như những hư kể trên đây mỗi thứ đĩa 0$10.

Nếu vị nào mướn máy luôn thì bổn hiệu sẽ tính 0$15 một đĩa.

ĐỖ NHƯ-LIÊN

Gravure cycles Disques

91-98 rue d'Espagne 91-93 Saigon

Téléphone N° 690

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Mộ cụ Phan Tây-Hồ đả làm xong

Sau khi tang lễ cụ Phan châu Trinh đã xong xuôi (ngày 4 Avril năm nay), hội-đồng trị-sự kiểm-điểm các số thâu xuất đâu vào đấy rồi thì giao số tiền chỉ tồn lại cho con gái và rể cụ Phan nhận lãnh; con gái và rể lại thuận-giao tất cả số tiền ấy cho ông Huỳnh-đình-Điển, cậy ông giữ tiền ấy để 1° xây mộ 2 cái nhà thờ 3° xuất bản cuốn tiểu-sử của cụ Phan.

Số tiền giao cho ông Điển là 11 634 đồng. Hiện nay mộ cụ Phan đã làm xong kiểu mẫu như trong cái hình chụp ở dưới nầy. Trụ nấm đều học xi măng cả, tuy không biết có kiên cố không, song xem qua cũng có mỹ lắm; cái bia đựng trước mộ thì cao 2m. 50, rộng 1m. 70; tuy bia ấy làm bằng đá miếng đã ghép lại, song ghép một cách rất khéo, ai có lại gần và có nhận kỹ thì mới biết được. Trên bia có chạm cái tiểu sử của cụ Phan Tây-Hồ bài tiểu sử đó là do ông tấn sĩ Hoàng-thúc Khang soạn ra và dài 1.654 chữ. Nghe đâu như mộ nầy tác làm hoàn-thành, tính lại tiền kinh phí chỉ có 692 p. 28. Lại nghe đâu như việc tạo-tác đó, là do mot tay ông Huỳnh-đình-Điển cùng làm với hai ông Hồ ta-Bang và Trần đ. Phiên, chớ không thêm thuê mướn ai cả. Quả thế, thì cái tài tình lanh-lợi của ông Điển thật đáng phục lắm!

Còn như việc cất nhà thờ thì hiện nay ông Điển đương còn đi kiếm đất mà chưa ra. Cứ như lời ông Điển nói thì bây giờ ở miệt Gia-định còn lắm chỗ đất rộng giá rẻ dễ mua, song ngặt vì không có miếng đất nào là thích hợp với sự cất dựng cái nhà thờ của quốc-dân kỷ niệm bậc chí-sĩ; cho nên ông Điển nhứt định rằng thế nào cũng phải tìm cho ra một khoảnh đất ở ngay tại châu thành Saigon mà ở lại châu thành Saigon thì hiện nay giá đất rất cao, đến 7, 8, 9 đồng 1 thước vuông, da di không còn mấy chỗ cho rộng rãi (Ông Điển nói rằng miếng đất cái nhà thờ đó là nhà phải rộng đến một ngàn thước mới được) Vì vậy nên việc mua đất dẫu duyên mỗi đến ngày nay cũng chưa giải-quyết. Song thiết tưởng việc cất dựng nhà-thờ sớm muộn cũng chẳng can gì, miễn là miếng đất ông Điển lựa cho sau nầy sẽ được vừa mắt công-chúng là tốt.

Tóm lại ngôi mộ cụ Phan Tây Hồ đã làm xong. Ngôi mộ cụ Phan Tây Hồ đã làm xong cũng là đều đáng mừng cho quốc dân Việt-Nam ta đó, vì ngôi mộ ấy chánh là đề biểu hiệu cho cái lòng biết ơn của quốc dân ta đối với cụ Phan nên chi ngôi mộ ấy có làm xong mà quốc dân ta mới khỏi thẹn cùng người chín suối; còn như ngôi mộ ấy làm được tốt xấu thế nào, đều đó đã có công chúng phẩm bình và có ba ông giám-tạo là Hồ-tá-Bang, Trần đình-Phiên và Huỳnh đình-Điển cùng chịu lấy trách-nhiệm.

Nay nhơn mừng ngôi mộ cụ Phan Tây Hồ đã làm xong, mà ta lại ước ao rằng không bao lâu nữa nhà thờ cụ Phan Tây-Hồ sẽ lạc-thành, tiểu-sử cụ Phan Tây Hồ sẽ xuất bản; đồng-bào ta còn lễ mộ cụ Phan Tây-Hồ, còn viếng nhà thờ cụ Phan Tây-Hồ, còn đọc tiểu sử cụ Phan Tây Hồ, thì tất còn ghi nhớ luôn luôn lấy công-đức của cụ Phan Tây-Hồ, cố gắng noi theo cái gương oanh-liệt của cụ Phan Tây-Hồ mà nước nhà ta mai sau nầy may ra cũng có phen lại được thấy lắm người như cụ Phan Tây-Hồ, hoặc hơn cụ Phan Tây-Hồ nữa vậy.

Mong thay!

M.

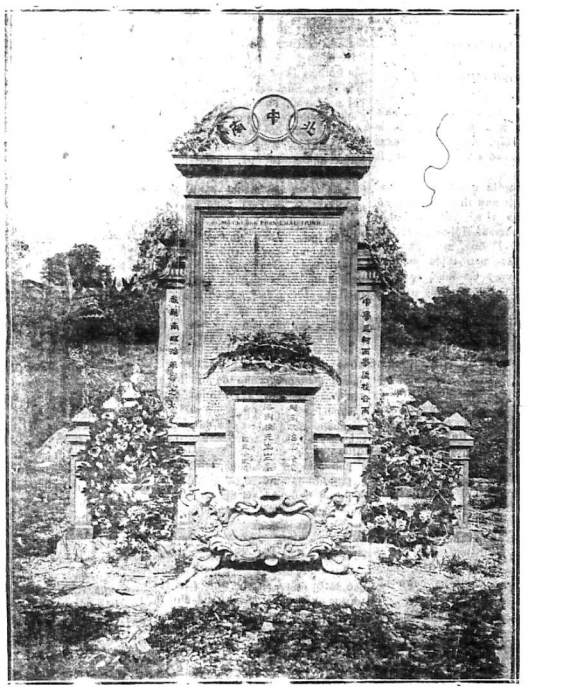

Bài chí ở mộ-bi

Tiên-sanh họ Phan, tên Châu-Trinh, tên chữ Tử Cán, biệu Tây Hồ, biệt hiệu Hy-Mã, sanh năm 1872 tại làng Tây-lộc, huyện Tiên-Phước, phủ Tam kỳ, tỉnh Quảng Nam.

Cha là Phan-văn-Bình, làm quan về mẹ là họ Lê, con nhà vọng-tộc làng Phú-Lâm, có 3 người con, tiên sanh là con út.

Tiên-sanh vì mẹ mất sớm, 10 tuổi mới đi học; năm 1885 kinh thành bị thất thủ, vua Hàm-Nghi chạy, hộ cần-vương dậy khắp cả nước của làm Chuyển-Vận Sứ trong hội ấy, ở đồn A-Bá, thuộc hạt Tam kỳ, gặp buổi trong nước rối loạn, tiên-sanh bỏ học, theo tập nghề võ.

Năm 1887, cha bị bại, vì cớ nghĩ kỵ, rồi hội cần-vương cũng tan. Tiên-sanh lúc ấy đã 16 tuổi, nhà cửa tan nát, nhờ vợ chồng người anh cả lo liệu, và nước thấy cho Tiên sanh bắt đầu học lại.

Tiên-sanh thông-minh khẳng khái học ở nhà bốn năm mới ra học ngoài tới đâu nổi tiếng đó, gặp việc không kỵ lớn nhỏ, cứ lấy lẽ phải tranh biện, thức-giả đều cho là một người phi-thường.

Năm 1889, thụ nghiệp cùng cụ Đốc Trần-mã-Sơn, được cụ thường thức bỗ vào ngạch học sanh, năm 1900 đỗ Cử nhân, năm 1901 đỗ Phó bảng.

Năm 1902, bận bổ ở Huế, nhân anh cả mất, Tiên-sanh về nhà dạy học. Năm 1903 lại được bổ Thừa biện Bộ-Lễ.

Tiên-sanh đêm thức khác ngày tới lúc đi học đến khi đi làm quan, tuy ở trong xã hội hủ bại, mà vẫn chứa sáng một lòng ưu quốc, nên ưu ngày hà Tiên-sanh lúc bấy giờ, thổ lộ nhiều cái cảm khái.

Tiên-sanh ở Huế mấy năm, đã nghiên cứu được nhiều cái nguyên nhơn hủ bại, và lại gia-du những bực tân học như Thân-trọng-Huề, Đào nguyên-Phổ, nghe thấy được nhiều báo mới sách mới.

Từ ấy về sau, Tiên sanh quyết chí bỏ quan, tìm bạn đồ g chí đem những học thuyết tư tưởng mới mà truyền bá, để trừ cái độc quyền chế và cái tệ nhơ học nước mình, vừa gặp ông Phan bội Châu ở Nghệ vào Huế, cùng nhau bàn bạc, ý kiến tuy có chỗ không hợp mà lòng ưu quốc vẫn đồng.

Năm 1905, Tiên-sanh từ quan về rủ bạn đồng chí đi chơi Namkỳ, khi tới tỉnh Bình-định, thấy trường tỉnh dương bạch học trò bài thơ « Chí thành tuông thánh » và bài phú « Danh sơn lương ngọc » bèn cùng nhau mượn cái đề-mục ấy để tỏ thời sự mà cảnh tỉnh đồng bào, mà bài thơ chánh là tay Tiên-sanh thảo. Đến khanh hòa nghe chiến lâm Nga đâu tại Cam-ranh giả cách buôn bán, đưa nhau xuống tàu qua sát. Vào đến Pn nthiết Tiên-sanh bị bịnh, cuộc Nam-du phải dinh, Tiên-sanh ở lại đó mấy tháng, khi trở về đến nhà, nghe ở g Phan bội-Châu qua Nhựt đã lên rồi.

Năm 1905, Tiên-sanh đạo khắp các tỉnh đàng ngoài, thẳng tới Yên-Thế vào đồn Đề-Thám, bàn luận thời cuộc, ông ta mời ở lại, nhưng Tiên-sanh biết cách cuộc của Đề-Thám không thể nào thì thố gì được, không chịu ở, bèn lập kế qua Tàu, tới Quảng-đông gặp ông Phan-bội-Châu, cùng nhau qua Nhựt-bổn.

Tiên-sanh ở Nhựt vài tháng lưu tâm nghiên cứu hiểu rõ nội tình ngoại thế, bèn quyết kế về lo hành động trong nước. Đối với quốc-dân, thì Tiên-sanh tuyệt khó không nói đến chuyện ngoại chỉ để xướng phải liên hiệp nhau mà mở rộng đường giáo-dục và kinh-tế; lúc đó trong nước có những trường học hội buôn, phần nhiều là động lực của Tiên-sanh.

Còn đối với Chánh phủ bảo-hộ, thì mình bạch nói những tệ người Pháp bạc đãi dân-Annam, dung túng quan Annam, nên quan lại nhơn thế làm hại dân đến cực điểm, rồi yêu cầu Chánh-phủ đổi mấn chánh-sách cai trị, tức là cái thơ «Đầu Pháp Chánh phủ». Từ ấy người Pháp biết Tiên-sanh là một người chí-sĩ, mà đám quan trường thì xem Tiên-sanh ra một người thù.

Năm 1907 Tiên sanh ra Hanoi, diễn thuyết tại trường «Đông-Kinh Nghĩa Thục» có đăng một đôi bài trong báo «Đại-Việt» và «Đăng-Cổ» cổ động quốc-dân chuyên về sự học, không nên bạo-động, không nên trông người ngoài.

Năm 1908, việc xin thuế khởi đầu từ dân Quảng-Nam, lần khắp cả Trung-kỳ, quan lại nhơn dịp đó, đổ tội cho đám thân-sĩ hay nói đến quyền, mà Tiên-sanh là người thủ xướng, thương Khâm sứ diện ra Hanoi bắt giải về Huế, giam tại Hộ-thành. Đặc hội đồng xử án, Tiên-sanh một mực nói thẳng, quan Annam định tội chém, vì các bào Tây có ý bình, nên giảm đẳng, đày Côn-Nôn, trong ấn có câu «Ngộ xá bất nguyện». Bạn thiết với Tiên-sanh là ông Trần-quí-Cáp, bị Phạm-ngọc-Quát xử án chém ngay, cũng vì khoản ấy.

Tiên-sanh đi Côn-Nôn, ban đầu phải ở nhà giam, sau Tiên-sanh lấy lẽ quốc sự phạm chống cải, được ra ở ngoài làng An hải, thuộc đảo Côn-Nôn, ở đó mấy năm, đánh chim câu cá và làm nghề dệt mà để nuôi mình.

Năm 1910, hội Bảo trợ nhơn-quyền «Ligue des droits de l'Homme et du Citoyen» xin tha cho Tiên-sanh, Thủ tướng Pháp là Poincaré nhậm lời, đưa về Saigon đặt tòa Hội-đồng xử lại, ông Cuizinau Pham-biệm M ho làm chủ tọa, đọc bài diễn-văn có câu: «Tôi thay mặt cho dân nước Pháp, trả tự-do cho ông lại hồi muốn xin điều gì?» Tiên-sanh xin ba điều: một là trị tội Phạm-ngọc-Quát, hai là xin tha bọn quốc sự phạm Côn-Nôn, ba là xin đi Tây.

Năm 1911, Tiên-sanh cùng ông Cuizinau sang Pháp, có đem con là Châu-Dật đi học luôn.

Tiên-sanh ở Pháp thường đi lại các chánh-đảng, phát minh ý kiến về chánh sách thuộc địa và đem những sự hà hiếp của Chánh phủ Đông-Pháp nầy tuyên bố ra, để cổ động dư luận, vì thế nên kẻ thù cũng lắm mà người thân cũng nhiều. Ở Pháp mấy năm đầu, Chánh phủ cấp lương, ra ý hậu đãi, sau đã g thực dân thấy không thể lợi dụng được, lại tìm cách triệt lương, làm cho túng thiếu, phải xin về, nhưng Tiên sanh vẫn thản nhiên kiếm nghề về hình làm sanh nhai. Năm 1914, cuộc Au-chiến xảy ra, có người vu cho Tiên-sanh thông với người Đức, bị giam tại ngục quốc-sự 11 tháng sau nhờ đảng xã-hội cấp tiền chống cải sự oan ức cho Tiên-sanh, Thủ-tướng Poincaré lại tha một lần nữa.

Chủ nghĩa Tiên sanh vẫn phản đối chánh thể chuyên chế, lại ở Pháp là nơi sản xuất dân quyền, Tiên-sanh hô hấp cái không khí tự-do đã lâu năm, lại càng chan chứa cái cảm tình vì dân vì nước..... Năm 1922, vua Khải-Định qua Pháp, Tiên sanh gởi thơ và đăng các báo, kể tội 7 điều.

Năm 1925, Tiên-sanh trở về nước nhà, định đi khắp cả ba Kỳ, xem xét hiện trạng, rồi sẽ đem cái lịch duyệt và cái chủ-nghĩa của mình cùng anh em hết sức hành động, để dìu dắc quốc dân lên con đường tiến hóa. Không ngờ về chưa được bao lâu, thì đã thọ bịnh, tuy vậy mà tinh thần Tiên sanh vẫn còn hăng hái, nghe tin vua Khải - Định mất điện ngay ra Khâm-sứ Huế để bảo việc nước, và đem tâm huyết tỏ với đồng bào trong hai bài diễn-thuyết « Luân-lý Đông-Tây » và Dân-trị quân-trị ».

Bởi tấm lòng lo nước thương dân càng sốt sắng bao nhiêu, thì bịnh thế lại càng trầm trọng bấy nhiêu, ngày 11 tháng hai năm Bính Dần (24 Mars 1926) 9 giờ rưỡi tối, tiên-sanh mất tại Sài-gòn, sống được 55 tuổi, đồng-bào cả ba Kỳ cất lễ tang chung ngày 22 tháng 2 (4 Avril 1926), an táng tại nghĩa địa Gôcông, về làng Tân-Sơn-Nhứt hạt Gia-định.

Vợ là Nguyễn-Thị, và trai là Châu-Dật, khi mất cũng đều không gặp mặt Tiên-sanh.

Hiện còn 2 gái, lớn là Thị Liên, vợ Lê Ấm Professeur; nhỏ là Thị-Lan, vợ Nguyễn-đông-Hợi, Agent Technique.

Than ôi! non sông nặng gánh, son sắt một lòng, trong 20 năm, hắt xứ nầy qua xứ khác, khỏi nạn nọ đến nạn kia, biết bao nhiêu nguy hiểm đắng cay, mà nghị lực hùng tâm, vẫn trước sau như một, đến lúc tóc bạc răng long, còn muốn thiệt hành cái chủ nghĩa dân chủ, để cứu vớt đồng-bào.

Thế thì Tiên-sanh không những là một người chí sĩ lo nước quên nhà, mà chánh là một nhà thủ xướng cách mạng về đường chánh trị nước Việt-Nam ta vậy.

Tiên sanh mất, ai cũng điếu tang để chế, đưa đám rất đông, còn nơi xa cũng đều cùng nhau làm lễ truy điệu việc ấy thật xưa nay nước ta chưa từng thấy vậy.

Saigon ngày 2, tháng 8, năm 1926.

Quốc dân đồng phụng lập

Hoàng-thúc-Kháng soạn

Hồ-tá-Bang

Trần-đình-Phiên giám tạo

Huỳnh-đình-Điển

Một bức thơ

Ngã-Năm le 22 Décembre 1926.

A Monsieur Nguyễn-kim-Bính, Administrateur Dông-Pháp Thời-Báo Saigon

Thưa ông,

Chúng tôi rất vui vẻ mà gởi bức thơ và số bạc 40$00 nầy xin ông gởi số bạc ra cho đồng bào Bắc-kỳ bị lụt.

Nguyện đồng-bào ta ngoài Bắc bị tai trời, ách nước, khốn khổ mấy tháng nay, đồng-bào trong Nam đã nhiều phương cứu giúp, kẻ hát nghĩa-quyên người xuất tư-bổn, hoạn nạn chẳng bỏ nhau, ấy mới rỏ cái tình liên lạc, chúng tôi đây ở về quê bài, bước chậm hơn người, mới đây chúng tôi xin phép lập hội Thể-Thảo tại Ngã-năm nầy, hội mới sáng lập chưa có của dư, song bụng háo nghĩa, chúng tôi dương còn chan chứa.

Bữa 16 tháng 11 Annam nầy có gánh hát xiết Tân-đại-Nam của ông Quách-văn-Minh tới, hát tại Ngã-năm, chử gánh hát có lòng háo nghĩa, hát giúp cho chúng tôi một đêm, trước lấy một phần tiền giúp đồng-bào thủy tai ngoài Bắc, sau lấy chút ít bồi bổ trong hội Thể - Thảo chúng tôi, chúng tôi được nhờ gánh hát Tân-đại-Nam mà tỏ lòng háo nghĩa chúng tôi rất cảm thạnh tình. Bữa ấy quí ông, quí bà, đến xem hát đông hơn mấy đêm trước, ấy cũng là hết lòng tán trợ cho chúng tôi nên việc nghĩa nầy.

Song chỗ Ngã-năm, chợ quê người ít, nên góp tiền vô cửa chỉ được 123$80, trừ các hạng còn lại 120$00. Chú gánh hát lấy một nửa còn một nửa 60$00, bằng lòng giúp hội Thể-Thảo chúng tôi 30$00, còn 30$ giúp đồng bào xứ Bắc. Chúng tôi đồng trích thêm của hội 10$00 nữa để giúp anh em ngoài Bắc, cộng là 40$00.

Chúng tôi vẫn lấy làm hổ thẹn gởi số bạc nhỏ mọn nầy; song tự nghĩ việc nghĩa phải làm chẳng cần nhiều ít.

Kính xin ông vui lòng nhận số bạc gởi giùm cho đồng-bào ngoài Bắc và xin đăng thơ nầy chúng tôi cảm đội ơn bà con cô bác tại Ngã-năm có lòng chiếu cố chúng tôi làm việc nghĩa lần thứ nhứt mà nhứt là: ông chú chợ Trần-ngái-Đức, ông Hội-đồng Huỳnh-Yệu, thầy Ban-biện đương niên tổng Thanh-bình Danh-Hội, xã-trưởng Châu-thành-Ngầu, MM. Huỳnh-kim-Tiên, Nguyễn-văn-Ngôi và Từ-bình-Lái có lòng tán trợ hơn, ơn ấy chúng tôi xin ghi tạc. Luôn đây chúng tôi chúc gánh hát Tân-đại-Nam vạn an.

Association Sportive de Cochinchine

BÌNH-NHÂM SPORT

Hội thể thao Bình-nhâm Sport

Nguyên có lời nghị quan Nguyên soái Namkỳ ngày 1o Novembre 1926 cho phép mấy ông đứng tên dưới đây lập hội thể-thảo đã banh tròn hiệu «Bình-nhâm Sport» tại làng Bình-nhâm (Thủdầumột).

MM. Ha-văn-Lái, chánh Hội-trưởng.

Đinh-văn-Bảy, Phó Hội-trưởng.

Phan-văn-Hạt, Từ hàn.

Trần-văn-Thông, Thủ-bổn.

Nguyễn-văn-Thôn, 1er Hội đồng.

Nguyễn-văn-Ca, 2e Hội-đồng.

Nguyễn-văn-Bình, Capitaine d'équipe và

Nguyễn-văn-Triêm Capitaine des hamps.

Hội nầy mới lập rất nên may mắn, vì thuở nay trong chốn thôn quê chưa có cuộc chơi hữu ích cho đoàn thanh-niên nơi vườn rẫy, bởi vậy trong hội chi xiết nỗi mừng vui. Nên bản Trị-sự mới chọn ngày chúa-nhựt 12 Décembre 1926 mời quí thầy quí ông sở tại Thủdầumột, Lạ thiêu và Saigon đến chung vui cùng hội.

Thật cũng may cho hội lắm, vì hội mới lập còn nghèo, nhà tiệc đâu có sẵn. Song le có nhờ M. Đinh-văn-Bảy là Vice-président mới lập một cái xưởng lớn để bán bàn ghế đủ thứ mới vừa rồi, nên cho hội mượn để làm nhà tiệc.

Hội nầy cách sắp đặt tuy không được hoàn toàn như các hội khác, song cũng có vẻ oai nghi rực rỡ, trong thì bàn ghế sắp đặt cách nghiêm trang, ngoài thì cờ tam sắc phất phơ trên treo hai chữ «Bình-nhâm Sport».

Lúc 7 giờ tối, quí ông quí thầy được thiệp lái rái đến: có ông Nguyễn-đình Trị là quan Chú-quận thay mặt cho quan Chú-tỉnh Thủdầumột, ông Đốc Lưu, ông Lưu-tuấn-Lãnh, Phó-tổng và nhiều ông khác nữa kể tên không hết, xin miễn chấp.

Khi đâu đó đủ mặt tọa vị vừa rồi, dùng lúc dùng rượu khai vị có M. Hà-văn-Tái là chánh Hội-trưởng ra đứng đọc một bài diễn văn bằng tiếng Pháp để lời cảm tạ quí ông và quí thầy và xin dùng chức chánh Hội - trưởng danh dự (Président d'honneur) cho quan Chú-tỉnh và chức Phó Hội-trưởng danh sự (vice Président d'honneur) cho quan Chú-quận.

Đọc vừa rồi, quan Chú-quận đứng thay mặt cho quan Chú-tỉnh mà tỏ đôi lời bằng tiếng Pháp, trước là quan chánh Chú-tỉnh, sau là ông rất vui lòng nhận chức: Chánh và Phó Hội-trưởng danh dự.

Việc xong rồi, quí ông và quí thầy đồng vào nhập tiệc mãn tiệc tới tuần rượu champagne, có M. Trần-văn-Thông là Thủ-bổn đứng thay mặt cho hội mà đọc một bài diễn văn bằng quốc âm đặng cảm ơn quí ông và quí thầy chẳng nệ đường xa xuôi đến giúp vui cùng hội và chúc mừng cho hội thể-thảo «Bình-nhâm Sport» đặng vạn tuế.

TAN-PHAT

Bản Trị-sự tạm:

Chánh Hội trưởng: Trần-khuê Tiếng

Phó Hội trưởng: Huỳnh-ngọc-Giao

Thủ-bổn: Dương-thành-Phước

Từ hàn: Phan-đình-Long

Ủy-viên: Lâm-tấn-Hưng, Từ-bình-Lái, Đặc văn-Tại, Lý-Tỷ

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Tự-do diễn-đàn

Trong xứ Namkỳ ta, có cũng nhiều hiệu nhựt báo, mà vì sao tôi lại lựa tờ Đ. P. T. B. đặng đăng bài bắt bình nầy? Ấy vì tờ Đ. P. T. B. là một tờ Dân Báo hay vì nghĩa, không hay vì lợi, thường bênh kẻ yếu mà chống với kẻ mạnh, và càng đọc tới tờ Đ. P. T. B. thì tôi càng thấy rõ cái mục-đích là « Phản đối cường quyền, cao rao công lý »...

Vậy tôi xin ông Chủ-bút cũng cứ vì cái tôn chỉ tôi cao của quí báo mà đăng giùm cái bài sau nầy cho đồng-bang ta biết cái lòng hèn nhát và cái tánh đê-tiện của đứa tiểu nhơn là thế nào.

TÂN-CHÂU

Không thù người mà chém người... Ấy là vụ chém bí mật

Vụ nầy đã xảy ra đã lâu rồi, nhưng tôi mãnu đợi coi Tòa xử ra sao, đặng có đăng luôn thể, mới thành ra đăng muộn như thế

Vậy trước khi thuật việc nầy cho chư quí độc-giả rõ, thì tôi xin hỏi chư quí độc-giả mấy câu sau nầy: a) người cũng thời người, mà sao người gọi là đại-nhơn, còn kẻ gọi là tiểu-nhơn? b) người đại-nhơn có phải là « hình lớn sầm sầm tiếng to rang rang; cậy lớn thế, ỷ nhiều tiền; vuốt rồn ngạnh trẻ chuồi người, quơ rơi gân bò đánh chúng: coi thì chỉ riêng nặng hơn nửa Thái, cầm mạng người nhẹ thể mảy lông... » người như thế có phải người đại-nhơn chăng??? c) Nếu phải, thì cái tiếng tiểu-nhơn phải dành để cho hạng người nào nữa??? Vì nếu đại-nhơn mà dường ấy, thì tôi nghĩ cái tiếng tiểu-nhơn dùng cho loài ác-thú đi nữa, nó cũng không chịu nữa mà.

Vụ chém

Đêm 29 rạng mặt 30 tháng 11 Tây năm 1926, tên Bùi-văn-Vinh, 21 tuổi, làm nghề thợ bạc, đi uống Cà-phê về tới đầu cầu sắt Tânchâu, thình lình có một người đội nón kết sụp xuống che mắt mặt, tay hữu giấu sau lưng, bước lại gần và mà hỏi rằng: « Phải mầy đó không, Vinh»? Tên Bùi-văn-Vinh biết tiếng người quen, tên hồi lại rằng: «Mầy đó phải không, Thới.» Tên kia vừa lấp lại câu hỏi của tên Vinh, vừa bước tới, lấy tay hữu đang giấu sau lưng, vụt ngay vào mặt tên Vinh, một vật chi không rõ mấy. hình như cây búa kiểu Huế-kỳ vậy. Tên B. v. Vinh liền né, song không kịp, nên lưỡi búa chạm vào gò má bên tả của và khít mí con mắt, nghe một cái «phụp» Tên B. v. Vinh liền bụm chỗ vết lại mà la lên. Tên kia bỏ vụt chạy, nhắm ngay đường nhà thương mà tẩu mất. Tên Vinh tuy bị thương nhưng cũng ráng rượt theo, và có hô danh tên Thới lên. Khi đó, trong phố người ta còn thức, nên cũng có người tiếp cứu, nhưng rồi bắt không được tên hung-phạm. Tên Vinh bèn đi ngay lại nhà-thương và nhờ có M. Cảnh hết lòng vì phận sự mình, và cầm máu lại và may chỗ vết cùng bỏ rịt lại rất tử-tế. Sáng ngày làm khai cho làng rồi, tên Vinh bèn xuống tàu đi thẳng qua Châu-đốc, vô nhà-thương sở tại mà nằm dưỡng bịnh, suốt mười ngày mới thiệt mạnh.

Trong lúc dưỡng nằm tại nhà thương, mới được bốn năm ngày chi đó, tên Vinh có nghe người ta nói lại rằng tên Thới mới ra mặt, bốn thân đến Tòa mà thú thiệt rằng: « nó có chém tên Vinh, vì cớ vợ tên Vinh bảy giờ đã là tình nhơn khi trước của nó... » Hay a! Tên Vinh cưới vợ đã hơn ba năm rồi, nay đã được một đứa con trai có hai tuổi dư mà sao tên Thới lại mới ghen đây mà thôi? Hoặc giả tên Thới cũng như Trần-Đoàn, mắc ngủ quên mấy năm rồi, nay thình lình mới tỉnh dậy đó chăng? Hay là tên Thới có tánh ghen dai như vậy, cũng không chừng! Thật là vô lý hết sức! Theo ý ngu tôi, thì chẳng qua tên Thới vì thấy đồng bạc nó sáng quá và nặng quá, nên mầu của nó bắt nổi ghen thình không như vậy mà thôi.

Tên Vinh khi nằm trong nhà thương nghe như vậy, bèn làm đơn vô Tòa xin quan trên thẩm xét giùm, vì và nói rằng tên Thới vu và vốn là bạn một nghề, khi trước lại làm một lò, không thù, không oán chi, mà chẳng hiểu sao tên Thới lại trở mặt chém và như vậy. Trong đơn và lại có nói rằng: « trong vụ nầy và nghi quyết cho tên Trịnh-như-Trước kêu là Ba-Tệt, chủ lò thợ bạc tại Tân-châu, mướn tên Thới chém và ». Số là khi trước, tên Vinh có làm công tại lò tên Tệt, thì vì một việc nhỏ mọn mà con tên Tệt có vào rot gần bồ rượt đánh tên Vinh chết giấc. Vụ nầy có quan Q. ân T. lấy ân kết, có giải qua Tòa hẳn hòi, rồi thì.. huề: thiếu sự! Tên Vinh về làm lò khác và bồi hiểu nợ nhiều quá vì vụ đó, nên và phải lảnh đồ về làm xấp lúc ban đêm, thì tên Tệt nó đầu đơn cáo tên Vinh làm đồ lậu, không có đóng ba-tăng (patente). Tội nghiệp thay cho tên Vinh, nhà nghèo túng mà cũng phải vay hồi đặng đóng patente mới được vì là quan trên buộc như vậy. Đóng xong rồi, và mới khai trương ra làm, tưởng là yên rồi, tế ra được một ít lâu chi đó, thì có kẻ tiểu nhơn lửa khi đêm tối, liệng cuít vào nhà, đốt ba lần như vậy. Kể đó, có một tên kia, tuy là đu côn mà có nhơn, đến nói với tên Vinh rằng: có người mướn nó đánh anh ta, song nó không thù oán chi mà đánh sao được; vậy nó biểu anh ta cứ nói rằng có bị đánh đặng nó ăn tiền mà thôi.

Tên Vinh thấy bề mình ăn ở tại đó có khó quá, nên tính cất một cái nhà lá gần quê vợ mà ở (cách chợ Tânchâu chừng 600 thước Tây) Thiệt là Hoàng-Thiên hữu nhân! Tên Vinh về đó, thì làm ăn có tấn tài nhiều lắm: trả hết số nợ được nhiều, và sắm được đồ đạc trong nhà cũng khá khá. Nhưng hỡi ôi! lòng dựa tiểu nhơn thiệt là khó nan thay! Nó thấy anh ta có mối hưng vượng, thì nó lại ghen biến ghét ngầm bởi vậy cho nên mới hồm ngày 19 tháng 9 Annam rồi đây, đương giữa lúc ban đêm, lửa phát cháy nhà của tên Vinh, song cũng may! nhờ có người tiếp cứu nên chữa được: đứa tiểu nhơn có để gần mái nhà một cái hũ dụng chừng 2, 3 lít sáng (essence) ở trên thì nó đã đánh cả, đặng cho đầu cả cháy lâu một ít hầu có để bề tẩu (gồm chưa!!!) Tên Vinh tỉnh ở nhà là không xong, nên mới đọn về phố ngồi tại chợ mà ở. Nhưng than ôi! Phố ngồi không đặt được, thì nó mướn chém anh ta, có lạ gì đâu!

Việc oan khúc của tên Bùi-văn-Vinh như thế: vậy ở trong lục-cầu chư quân tử, có ai là người cao kiến, ai là tay nghĩa-sĩ, hoặc là chỉ bảo cho và, hoặc là tế độ cách nào tùy ý cao minh của chư tôn, miễn là mình được cái nỗi oan ức của và thì thôi. Tên Vinh tuy nhỏ mặc dầu chớ cũng có lòng đại độ, và có nói rằng: chớ chi và không có thiếu nợ nần nơi đó, thì và sẽ bỏ nơi đó mà đi cho rảnh không thấy cảnh kiến thưa làm chi cái thứ đồ tiểu nhơn đó (sic); ngặt một nỗi, và không đi được mà nếu và không làm cho ra lẽ, thì sau chắc là khó cho và lắm!

Cũng khá tội nghiệp thay!..

TRẦN-BẢT TRỰC
Châudốc

P. S. Vụ nầy có mướn Thầy-kiện, nên đến ngày 16 tây rồi đây là ngày xử mà Tòa dinh lại tới ngày 10 tây tháng sau mới xử. Và trong ngày đó, Tòa cũng đã hỏi tên Thới ra vì không phép giam quá 15 ngày. Nhưng tên Thới mà ra ngoài đây, thì tôi e cho nó không khi nào khai ai đã mướn nó đâu.. Vả lại, tôi có nghe phong phanh rằng: có người tự nói là vô cang mà đã lôi hết ba xăng cho ba ông «gộc» rồi.

Ôi! Thế lực kim tiền ôi!!!

T. B. T.

Lời của V. H — Chuyện nghe nói rất ức tình, ai là hiệp-sĩ, ai là hảo-hớn ở Tânchâu, sao đành để vậy.

V. H.

Vân-Uyển

CẢNH CHÙA LONG-VÂN

Trời lên sáng rọi chói vào hiên,
Xem cảnh Long-Vân tốt tự nhiên
Bông trái thơm tho dường cõi Phật,
Gió mây mát mẻ tợ non tiên.
Ngày đêm bản phật nghe kinh kệ.
Hôm sớm thuyền-sư tiếng mõ chiêng.
Sắc nước mâu trời xem rất đẹp.
Ấy là một cõi thật linh thiêng.

CẮT MÓNG TAY

Hỡi móng tay đi kẻo vướn trần
Vi-trùng chẳng sự bám vào thân
Vệ-sanh ấu phải lo gìn-giữ
Bịnh hoạn từ nay hẳn khỏi dần.

LE-ĐINH

Khách trú quây sổ Annam hết tiền!

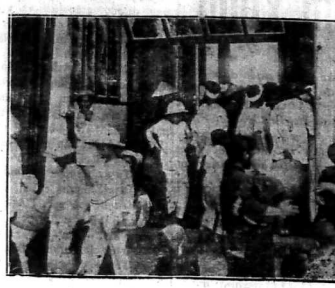

Bổn-báo số 525 ngày 22-12-26 có đăng một bài «Khách-trú quây số, Annam hết tiền!» thuật việc quây số tại chợ Phanthiết. Nay xin đăng cái hình nầy để chư tôn xem cho rõ cuộc quây số ấy người Annam ưa đến quây là thế nào. Trong cái hình ngồi thấy rõ một anh lính với một người tù, cổ mang gông, mà cũng còn chen vô dòm ngó!

Thiệt là cờ bạc giữa chợ đó.

Hội Khuyên-học Châudốc

Hội Khuyên-học tại Châudốc (Société d'Enseignement Mutuel de Châudoc) mới tựu nhóm Đại-hội thường niên hồm ngày 20 tháng chạp Langsa. Tôi có cử mấy ông sau nầy vào bàn Trị-sự năm 1927.

Chánh Hội trưởng: M. Trương-tấn Vị
Phó Hội trưởng: MM. Đốc phủ Lê-văn-Cử và Bùi-quang-Đôn, Thừa biện
Thủ bổn: M. Phạm-văn-Tiếc, Lương-ý
Từ hàn: M. Nguyễn-công-Mẫu, Tuần y.
Phó-Từ-hàn: M. Trần-văn-Ngọc, Hoạ-đồ.

Cùng MM. Miêng-Công-Cương Thổ.

Quả tiếng phong-vân không lầm tôi nghe đồn mấy ông đây tình nguyện sẽ hết lòng lo lắng cho Hội được suông tục và bền vững. Cả lẽ lời đồn chẳng sai, vì tôi vẫn biết mấy ông vào bàn Trị sự năm nay, là người nhiệt tâm thuở nay. Tôi lấy làm trông mong sao cho mấy ông mấy thầy, chẳng vì tư lợi, cũng chẳng màng hờn riêng mà chung lo một đều công ích.

Tôi cũng cầu xin mỗi ông đã đi phút đồng hồ, lăng ngày đến nhà Hội mà vui cùng cuốn thơ quyển sách, hoặc bàn tính nhơn phong hóa của nước nhà, được vậy thì may cho mọi người lắm.

P.

Đông-pháp thời-sự

SOCTRANG

Sửa soạn ra Cai-Tổng!

Từ khi ông Huyện hàm Ông-bưng Ký (Cai-tổng Nhiêu-Khánh) lạ thế thì có nhiều ông trong tỉnh gắm ghé chức Cai-tổng Nhiêu-Khánh lắm. Nhưng mà chưa biết ra sao. Song mới đây có yết-thị dán tại nhà việc làng Khánh-hưng rao cho nhơn dân hay, ai có đủ thể lệ định và muốn tranh chức Cai-tổng Nhiêu-Khánh thì phải gởi đơn xin dự cử trước và làm khai đất vườn bao nhiêu cho quan lớn Chánh biết.

Ban đầu nghe nói có M. Paul Sự cựu Thông-phán Tòa-án, M. Bùi-duy Tự, Huyện hàm cũng ra tranh cử nữa song rốt cuộc thì chỉ có 4 ông sau đây là: MM. Nguyễn-trí-huệ, cựu Xã trưởng làng Khánh-Hưng, Dương-kiết-Tường, Hội-đồng địa hạt Lai-Tân, Thạch-Sul kêu là Lục-Gụ, Ban biện Nhâm Lăng và Ban biện Long, Lai-Tâm, ra tranh cử mà thôi.

Tuy không biết chắc ngày nào sẽ mở hội tuyển cử, vì còn chờ nghị định của quan Nguyên-soái Nam-kỳ, chớ 4 ông coi bộ lấy làm lo lắng hết sức. Ông thì nhóm thừa sai đặng ra diễn-thuyết, ông thì lại gởi lịch-trần kể công đỡ, còn ông khác thì lo tiền bạc để sắm-sửa. Đã biết vậy mặc dầu chớ dân hôm nay cũng biết khôn chút đỉnh rồi; đừng có trông ý thế lực kim tiền, đừng có tưởng rằng phe đông lớn, mà trão đông mà mong mua lòng thừa sai được, vì không chi quí cho bằng đức hạnh.— Một vị Cai-tổng cũng lấy làm quan bộ cho dân trong tổng; vậy ước ao cùng quí vị cử-tri đừng thèm nhơm ba đồng bạc một lá thăm, nhắm mắt cử đưa thì thiệt hại cho dân hèn tội nghiệp, hãy cứ theo lương tâm mà chọn lựa người nhơn đức, biết trọng nghĩa khinh tài, hết lòng vì dân, vì nước, không màng tư lợi xứng đáng làm Cai-tổng thì may mắng cho dân tổng Nhiêu-Khánh không biết chừng nào.

H. VAN

GOCONG

Chuyện trong làng

Mình đi tới đâu cũng nghe nói: « Làm làng thiệt cực khổ quá, năm tới cứ cơm nhà áo vợ rồi đi lo chuyện bá láp, mà còn bị trừng phạt quở la, có khi ở tù ở rạc là khác nữa!»

Họ đã làm làng mà họ còn mở miệng ra nói như thế, tôi dám nói họ « nói dối » vì anh em cũng thấy mỗi làng trong bản Hội-tổ có 11 ông Hương chức (11 ông, xin nghe cho rõ) mà có làng nào thiếu một hai ông chi không? Có thiếu bọ thêm, mà còn có khi họ còn lấy cây lấy đòn mà xeo mấy ông tán cho rớt ra cựu rồi họ trường vô nữa chớ. Tội nghiệp! Làm làng thiệt cực, ai cũng không ham!

Nay gần đến Tết, quan Chủ-tỉnh xuất trát cho các Cai-tổng đạy các làng phải cất Hương chức,—từ hương cả đến chánh-lục-bộ — mỗi đêm phải thay phiên nhau mà đi tuần phòng có bạc và trộm cướp, vì sợ tháng nầy là tháng có tiền, tháng khó rào, cớ bạc với trộm cướp nổi lên làm ổ.

Tội nghiệp, có nhiều ông Cả, ông Chủ, gia khủ cũng bắt cất phiên canh tuần, tháng nầy giờ Bắc lạnh lùng hồ mấy bà ở nhà cũng không phiền, vì có mền Hongkong, nhưng ngại nỗi con mắt mấy ông đã lớn, ban đêm tâm tới không thấy đường sợ sụp lỗ chơn trần nên đi tuần mà phải có người nắm tay dắc! Nhưng nếu bắt tuần lịnh quan địa phương, rủi có xảy ra việc gì, theo trát của Cai-tổng truyền ra, thì bao nhiêu tội vạ về phần mình gánh chịu.

Ở trong tỉnh có nhiều làng cũng có đồn, như làng Tăng-hoà có một thầy đội với hai tên lính, làng Tân-cương Dương-phước cũng có một cai với 2 lính, thế mà hương chức cũng không được trừ, cũng phải đi tuần du như hương chức các làng kia vậy.

Mới đây làng Dương-phước có nhóm hương-chức lại để cất phiên canh tuần, có anh hương-hộ Nguyễn-văn-Tắc với anh hương-thân Lê-văn-Bảo không chịu việc. Làng bèn thưa tới Tổng, ông Cai-tổng mới dắc hai người «cường ngạnh» tới hầu quan Chủ-tỉnh. Không cần nói cũng biết quan lớn ngài ra oai sấm sét đòi «lột chức» cả hai anh như lột vỏ chuối.

Hai anh thưa: « Bẩm quan lớn, quan lớn đã nói xin quan lớn cứ «lột chức» giùm, hai anh em chúng tôi đội ơn muôn thuở! »

Lập tức hương-thân bị cách chức, còn hương-hộ thì bị ngưng chức 6 tháng, và hương-hộ có hứa khi mãn hạn sẽ xin tôi luôn, để theo hương-thân cho có cặp.

Nghe nói hai người về tới nhà, không biết vui sướng cỡ gì, mà đặc tiệc ăn mừng, cũng nhau em xôm chôm cụng ly lỉ hà. Trong làng có người ngồi thấy nên có kể khen mà cũng có người chê, song số khen trội hơn, còn số chê rất ít.

Làm làng tuiệt cực ai cũng không ham!

Bạch-Đinh

LONGXUYEN

Báo ứng nhân tiền

Trời hằng có mắt, việc tội phước đều thường phát ra ngẫu. Song chỉ tùy theo thời sớm muộn đó thôi, chớ nào ai thoát khỏi lưới trời cho đặng.

Nhưng mà, than ôi, ít người xét đến, nhứt là bọn sâu nước mọt dân, nào kể chi là đều báo ứng, chừng tới việc trở lại than trời trách đất.

Như tại Thốtnốt có một ông cha mẹ dân kia, vẫn là tới lương đồng của Chánh-phủ, có đủ quyền chăn dân trong một tổng, ai lại chẳng nể kính kiến vì. Tuy vậy ngài còn chưa vừa lòng, muốn sao cho nam phụ lão ấu chi dưới quyền ngài cai trị đều cúi tên ngài hết. Nên chi, hồi lúc đổi bài thuế thân năm năm (năm ngoái) ngài muốn truyền bá cái lý-tưởng của ngài vào óc dân chúng. Nên ngài cấm chẳng cho ai phạm tới tên ngài vì tên ngài ăn nhập với việc đổi bài thuế thân nầy.

Tội nghiệp cho dân chúng nào có rỏ chi; nghe lời reo ủng ủng kéo đến nhà ngài mà đổi bài theo lịnh.

Hễ mỗi tên dân đến rồi ra mất, ngài liền hỏi: đi đâu? Nếu tên dân đó thưa rằng: Bẩm ngài tôi đi đổi bài. Thì ngài xáng cho một vài bạc tai chuối lưới, thêm quở mắng tưng bừng, bắt chờ đợi là khác nữa. Còn tên nào khôn vong nói: Bẩm đỡ giấy thuế thân thì ngài nhậm.

Thương hại cho con dân vì thiệt thà trong lời nói mà bị hành phạt một cách rất oan ức, cho hay đời nay chẳng phải như xưa mà ngài tự đắt tung hoành như thế. Nghĩ thiệt rất đau lòng. Nhưng nói cho chính đáng chẳng phải một mình ngài đánh hết, song cũng mấy thằng tùy tùng, tướng rủa, quân trạnh của ngài một bầy chực sẵng (đặng lượn khu lăng da) hầu làm cho vừa lòng đẹp dạ ngài nên cần chi ngài ra tay cho mệt, chỉ xuống lịnh cũng đủ dùng. Điều lệ của ngài phạt, kỳ giả chẳng hề thêm bớt cho tôn đức bình-sanh, chỉ có một vài bạc tai đặng trừng trị mà thôi, chớ việc ăn tiền kỳ giả chẳng rõ đặng. Lại bề dân ở chợ thì ngài hỉ xả hết trơn, chẳng hiểu tại sao vậy?

Tưởng là sự nhỏ nhen, mình phận con dân ai dám hỏi bề cái gì, chỉ nhịn cho qua buổi cho rồi ngày đó thôi. Nào ngờ tao hóa rất nhiệm mầu, thường phạt một cách xứng đáng, khiến cho ngài cứ lở nơi miệng cũng nói u nần nơi gò má hoài, thuốc chi trị cũng không hết cả. Có người cho là bị bịnh phong tình (tim la) nhưng nhân riêng của kỳ giả cho là sự báo ứng mà thôi.

Thấy việc nầy mà bắt rùng mình, thiệt là trời có mắt, vậy ai ôi khá soi lấy, chớ khinh khi mà làm, lưới trời lồng lộng, tuy thưa mà chẳng lọt đều gian ác chút nào.

Kỳ giả viết bài nầy, là sở dĩ để treo cao một cái gương cho đồng-bào ta soi chung, chớ ngoài ra kỳ giả chẳng hề hềm riêng mà dám phạm thượng đến thế đâu.

Lê-bá-Tường
Tự là Giám-Chi
Thốtnốt (Longxuyên)

ANTRƯỜNG

Về sự bất bình xảy ra tại Antrường-Trà vinh

Đọc suốt bài đăng trong Đ. P. T. B. ngày 29 Décembre số 527 kỳ-giả lấy làm ngạc nhiên nên viết ít lời cho chư độc giả bình phẩm. Như chuyện thiệt làm vậy thì kỳ-giả lấy làm buồn cười cho quan viên kia là người phụ mẫu dân, là người ăn học thông thời sự, thông đạo lý sao mà dùng lời thô kịch đối đãi với thầy thông dây-thép Antrường một cách vô lễ không khác nào như bọn hàng tôm. Kỳ giả lại lấy làm khen cái cử chỉ của thầy dây thép Antrường đối lại với quan viên ấy. Lại tục có nói: nhu nhược thắng cang cường là vậy.

Sau đây kỳ giả lấy làm tiếc cho quan viên kia chớ chi mà gặp được một thầy thông khác không chịu dụng cái cường quyền như thế thì chắc rằng quan viên đó phải mang đ... máu mà về; chúng đó mới nhục đa lắm.

Mình là kẻ bề trên có cái chi không phải thì dân cũng có đó, lỗi lại cho mình bạch rồi sẽ nay.

Tuy là quan viên ấy lớn mặc lòng, nhưng cũng là con Hồng cháu Lạc sao nỡ phụ người đồng loại mà xa hướng theo kẻ ngoại bang?

Kỳ giả viết tới đây lấy làm đau lòng cho Nam Việt ta còn làm kẻ giá áo túi cơm coi dân vong là trọng hơn dân quyền. Kỳ giả lại ước mong rằng sự bất bình xảy ra tại Antrường đi cho tới đường công lý và kỳ giả dám chắc rằng dân Antrường không khi nào mà chịu kẻ quyền thế tiếp đáp người có sức.

Nếu tiếng phong vân không lầm thì quan viên nầy trước kia ở Nhà-bè có làm nhiều điều bất chánh lắm.

Anh em thanh niên ta nếu muốn phá sự cường quyền đó thì nên gióm đỡ cho Mr Hội sau nầy cho Chánh-phủ Đại-Pháp biết rằng dân Việt-Nam ta không ưa cường quyền mà ưa sự công lý.

Mâu thanh-niên P. Wien tự Sự-nghị

Thể-tháo

Ngày chúa nhựt 12 Décembre 1926 hội Đức-hòa sport ở tổng Cầu an-hạ (Chợlớn) có mời hội Hiệp-hòa sport ở tổng Cầu an-thượng (Nhà máy đường cát) xuống đấu cầu chơi. Chiều bửa ấy chiến-tướng Hiệp-hòa ngồi xe hơi Camion xuống tới sân Đức-hòa. Giám cuộc là M. Lời ra lịnh giảng trận thì hai hội sắp như vầy.

Xương (H.H.)
Sung An

Triệu-Luân Việt Thượng
Hiệp Tao Phương Quang Chẩn
Chiêm Nhượng Tự Dõ Mau
Được Chưởng Đức
Niêm Nho
Bá (Đ.H.)

Chiến tướng của Hiệp-hòa mặc áo trắng sọc đỏ ngang, chiến tướng của Đức-hòa mặc áo trắng sọc xanh dọc, coi phân biệt hai bên lắm. Khi Giám cuộc ra lịnh chơi hai bên ra sức giành giựt, xem thế chiến-tướng của Hiệp-hòa mạnh hơn, nên thường đem banh xuống gần thành Đức-hòa hoài, nhưng mỗi lần tống banh vô đến đi khỏi cây ngang, thôi cũng nguy cho Đức-hòa lắm. Cách một lát Ty bên Đức-hòa được banh lửa xuống rồi giao cho Nhượng. Nhượng lại đưa ra ngoài góc trái cho Chiêm, Chiêm tạt cầng trái bỗng vô thành Hiệp-hòa, trái banh đi khỏi dưới cây ngang, tướng thủ thành Hiệp-hòa thấy banh đi bỗng tướng là bay bỗng trên không chúng đội cây ngang rồi xuống thì sự đã rồi.

Đức-hòa ăn một 1 Hiệp-hòa 0

Sắp banh ra chơi lại, chiến tướng Hiệp-hòa tận lực công kích, thường đem banh xuống gần thành Đức-hòa hoài nhưng nhờ tướng thủ thành là Bá cứu nhiều lần khỏi thua.

Khi đúng nửa giờ nghỉ uống nước rồi sắp banh ra chơi lại, thì banh qua banh lại như thường, hàng tiền đạo Hiệp-Hòa lửa banh rất hay, mỗi lần lửa xuống hàng tiếp ứng của Đức-hòa ít khi chận lại được nhưng nhờ hậu-tập là Nho ráng sức đá lên một lớp nhờ Bá bắt được quân ra nên hết nửa giờ sau mà hai bên không ăn thua chi hết. Đoạn Giám-cuộc là M. Lời thổi hồi cuộc thì hai bên bằng lòng chơi thêm 15 phút nữa, chơi chưng 5 phút, tiền đạo Hiệp-hòa đem banh xuống, chuyền nhau tránh khỏi hậu-tập rồi, tống sà khích trự làm cho Bá tế ngang qua mà chụp cũng không được. Đức-hòa 1 — Hiệp-hòa 1

Sắp banh chơi lại một lát, Mau bên Đức-hòa đụng tay, Giám-cuộc phạt penalty; tướng Hiệp-hòa tống tăng chưỡi trái banh đi sà, mạnh lắm, nhưng nhờ Bá tỉnh nên bắt được; chơi trọn 1 giờ 15 phút mỗi bên ăn 1 bàn (huề).

Cách chơi của chiến tướng hai hội đều hòa nhã, chư tướng bên Hiệp-hòa chơi khá hết mà nước là hàng hậu-tập giữ thành chặt lắm nên tướng thủ thành khoẻ ra. Khi Hiệp-hòa xuống chơi dưới Đức-hòa qua tuần sau có mời hội Tân-đức sport tới sân Hiệp-hòa chơi, nghe nói cái match nầy cũng hoè nữa. (Hội-Tân-Đức lấy phần nhiều là chiến tướng Tân-phú-thượng).

Dương-công-Chưởng

Bổn-báo khải sự

M. Nguyễn-kim-Kỳ là làng văn của Bổn-báo Tổng-lý sẽ đi khắp Lục-châu để cổ động và thâu tiền cho hai tờ báo Đông-Pháp và La Tribune Indochinoise.

Vậy xin Độc-giả chư tôn sẵn lòng chiếu cố giùm cho, thì chúng tôi lấy làm cám ơn các Ngài lắm lắm.

Đ. P. T. B.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Đông-Pháp Thời sự

TOURANE

Mâu ghen đâu có lạ đi?

Có một thầy thông tên H. làm việc sở Ngân-hàng, thầy thường bận đồ Âu-phục, nước da trắng, người rất lịch sự. trước thầy đã có vợ rồi, được 3 đứa con, 1 gái 16 tuổi, 2 trai hơn 10 tuổi, không biết tại làm sao mà thầy để vợ thầy đi, bình thường thầy hay giữ việc vợ sanh lâm, về mùa nực thầy thường đem 3 đứa con ra bờ tắm, el! ngồi trong hồ khoát nước rồi về, nhưng cũng gọi là đi tắm biển.

Thầy ta nước da thì trắng, tiếc thay bụng dạ đen thui, nhọn như cái đòn xóc, đâm kẻ bỏ, thọc người kia, nịnh hót đủ đều, ở trong sở các bạn đồng sự không ai bằng lòng cả, và không ai thèm chơi với, chỉ chơi với một ông thành đồng đen mà thôi, còn sự vợ thì thầy ta kén chọn hết sức, ở Hàng không lựa được một người cho xứng đáng với thầy ta, nhưng về phần nhiều cũng không ai dám lấy thầy ta, vì sợ như người trước, thương thay trong mấy năm trời, nếm nghiềng gối chiếc, sự buồn đó động đến trời xanh, sai quỉ-sứ làm mai cho thầy ta một cô trẻ làm nhà thương ở Huế. Nghe ra cô đó cũng chồng cho vẻ có 2 người con cũng đã lớn, trước khi lấy thầy ta thì cô nọ cũng nghề răng, thầy làm cao lương, cô lấy nhờ đó mà nuôi 2 con ăn học, cô ta lập tức xin phép 29 ngày mà về quê. Tới bữa cưới cho đến bữa hết phép thì nghe ra tình đồng ý hiệp với nhau lắm, đến 29 Novembre vừa rồi, là ngày cô ta hết phép, phải đi làm. Lúc bấy giờ thầy ta mới cỡ sự ghen ra, kêu cản tết vẽ không cho tọc nữa, bắt phải theo giữ cô ta, cậu con rất khôn ngoan và dễ dạy, vâng theo lời cha sai cứ làm hết bổn phận, hễ cô ta ở buồng dân bà lên buồng khám bịnh thì cậu nọ theo nối gót, đến làm thuốc cho gái mà cậu nọ cũng đứng một bên, nọ giể con giể mà cũng thương nhau như thế, buổi sáng cậu nọ gác từ 7 giờ cho đến 11 giờ, lúc bấy giờ thầy ta mãn giờ về ngay nhà thương mà lỗ gác và đem cô ta về, lúc đó cho đến 2 giờ chiều thì sự trách nhiệm ở nhà thương và đi đường thì về phần thầy ta, chiều 2 giờ thì cậu con lại gác cho đến 5 giờ, rồi ông cha lên đổi và đem về, kẻ cô ta đi đường thì thầy nọ hết lòng cẩn thận, tay mặt của thầy choàn cứng qua tay trái của cô mà đem về cho đến nhà là vì sợ cô ta đi lạc, nhiều khi ở xa mới ngỏ, thì tình hình như ông Tây với bà vợ Annam đi chơi mát giữa trưa và chạn vạng, nhưng lại gần mới biết là thầy ta, có nhiều người lại khen thầy ta là người cẩn thận và thương vợ quá độ, thiệt nghĩ thì cũng thương cái tình cảnh của thầy ta, hễ muốn cho vợ khỏi xảy xiêng thì người con lớn về sao phải chịu bề ngu dốt, Cầu tục ngữ có nói «Giàu vì ăn, khôn vì chịu» là thế.

Còn cũng thương thân cho cô chủ, vì như con đã ở mường vậy, tránh lớ thì bị tuổi, nhưng lớ mà còn để chịu, chớ lười nó bao cùng biết gỡ sao cho xong, tục ngữ có nói, rằng «Thân con gái 12 bến nước» nơi nào trong thì nhờ, đục thì chịu nhưng trong đục, là người ta kia, đục đó rồi trong đó, cũng như nước sông vậy, chớ như cô ta đục như nước ao, nước vũng, chảy đi ngã nào mà gọi là trong.

Hỏi anh em đồng-bào chưa có vợ nên anh nào muốn có vợ thì phải nghĩ trước trong bụng mình rồi sẽ cưới vợ, đừng có bắt chước theo ông Phán đó, mà làm hại người của người ta, tội nghiệp.

Thôi mấy lời chúc sao cho đến tai ông Phán đó, đặng ông ta tự hối lại, kiếm thuốc nhuận-trường mà uống xổ những khối tình đen bọc ra, mở rộng ruột ra, trở nên một người rộng lượng, cho cô ta được phép tự do đi làm một mình thì chắc cô ta sẽ lấy làm hân-hạnh lắm.

L. T.

TRAVINH

Lời cảm tạ

Xin tỏ tấm lòng thành, tạ ơn chư quí ông, quí bà, có lòng đoái tưởng, cứu vớt nệ đường xa, đến đưa anh tôi là Lâm-văn-Thị dầy trăm hồm ngày 18 tháng 11 Annam năm 1926.

Theo lẽ chúng tôi phải đến nhà mời ông mà đáp lễ, song bổn phận đơn chiếc nên cúi xin chư quí ông quí bà miễng thỉnh đúng thứ.

Nay kính

LÂM-HUÊ-BỬU dit Sang
Cầu-Ngan

VINHLONG

Hi tin

Mới vừa tiếp được tin của ông và bà Ngô-văn-Trạo dit Xuân, Ngiệp-chủ tại Tambinh (Vinhlong) cho hay rằng: hồm ngày 24-25 tháng 11 Annam và bữa 27-28 Décembre 1926 rồi đây có định chủ hôn nhơn cho linh lang là M. Ngô-ân-văn Đôn cùng ái-nữ M. Đinh, Hương-chủ tại làng Long-Phước (Vinhlen.).

Khuy lời chia vui cùng hai họ và sau chúc cho Tân lang và Tân-giai nhơn trăng sáu: Trăm năm hảo hiệp như cỗ sắc cầm

Nguyễn-ngọc-Châu
Pharmacie Principale
L. Solirène Saigon

THANHHOA

Bản lẻ nhựt-báo

Kể từ ngày 6 Décembre 1926 sắp tới, bổn-quán có uỷ-quyền cho hiệu Mỹ-Hữu - Đào số 33, phố lớn tỉnh Thanh-hóa làm Đại-lý bán báo lẻ kể từ số 518, các ngài muốn mua xin lại hỏi hiệu Mỹ-Hữu-Đào cho tiện.

Đ. P. T. B.

Dịp tốt

Muốn bán 1 cái xe hơi Fiat 10 ngựa và một cái xe đò Roche Schneider 12 ngựa, máy móc và đèn còn tốt.

Ai muốn mua xin do nơi M. Võ-văn-Ơn 345 Rue Frères Louis Garage Việt-Nam.

Các thứ tiểu-thuyết

Bổn-báo có bán

Của ông Hồ-biểu-Chánh

« Chúa-tàn kim-qui » trọn bộ 2 cuốn 1$00.

Ai-lâm-Được ? Trọn bộ 2 cuốn 1$00.

Một-chữ-tình, trọn bộ 2 cuốn 0$70.

Của ông Nguyễn-chánh-Sắt

Tài mạng Tương-tố, trọn bộ 2 0$80.

Lòng-người Nham-hiểm, trọn bộ 1 cuốn 0$50.

Của ông Phạm-minh-Kiên

« Vì-nước Hoa-rơi », trọn tích 1 cuốn giá 0$40.

Của M. Trần-thái-Nguyên

Giai-ngẫu Thiên-thành, trọn tích 1 cuốn giá 0.40.

Các thứ tiểu-thuyết trên đây Bổn-báo có bán sỉ và lẻ.

Tìm con

Tôi là Nguyễn-văn-Cửu, ở làng Nhơn-hộ, tổng Thuận-trị (Mytho) có một đứa con trai, có tật câm, cánh tay trái có thẹo chỗ con chuột và hàn chơn mặt tại cườm cẳn, vóc trung trung, bỏi tóc, mặt thôn, mặc quần áo đen vắn, buộc dây lưng nhiều đồ, bỏ nhà đi hồm 24 tháng bảy Annam tới nay.

Tôi đã hết phương tìm kiếm mà không gặp, vậy trong bà con lục-châu ai có gặp nó xin viết thơ cho tôi biết, tôi xin đền công khổ 50$ và đội ơn hằng ngày.

Nay kính

SAIGON-AUTO

TANG-QUANG-DI

Propriétaire-Gérant

19-21 Rue Amiral-Roze 19-21

Tiệm bán đủ đồ phụ tùng cho các hiệu xe hơi, essence, dầu nhớt, vỏ ruột Michelin và Dunlop, dầu đánh bóng xe hiệu (Eau baker) đồ dồ vá ruột xe hiệu Mephistho rất mau lẹ và tiện cho mấy ông chủ xe hơi lắm. Có trữ bán mâm 765X105 và 820X120. Mới lại đèn phare hiệu (Grebel) cho xe (Delage và Renault) chói xa được bốn 4 cây số (4 km).

Quí khách ở xa, muốn cần dùng môn chi xin viết thơ, hoặc kêu giây thép nói hay là đánh dây thép thì tôi sẽ lập tức gởi đồ liền cho quí khách, khỏi mất ngày giờ trông đợi.

Téléphone 442. Adr. Télégr: TANDI Saigon

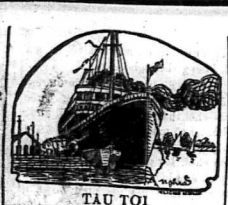

TÀU TỚI

Ở Pháp qua

Chiếc Camranh ngày 24 Décembre.
Chiếc Artagnan ngày 29 décembre.
Chiếc Sphinx ngày 12 janvier.
Chiếc Cap Padaran ngày 17 décembre.

Ở Bắc-kỳ và Trung-kỳ nó

Chiếc Cap Tourane ngày 22 décembre.
Chiếc L'Amboise, ngày 28 décembre.

Ở Nhựt và Tàu qua

Chiếc G. Metzinger ngày 24 décembre

Ở Singapore qua

Chiếc G. G. Roum ngày 29 Décembre

TÀU ĐI

Chạy qua Pháp

Chiec Cap Tourane ngày 24 décembre.
Chiếc G. Metzinger ngày 27 décembre.

Chạy ra Annam và Tonkin

Chiếc Camranh ngày 3 décembre.

Chạy qua Tàu và Nhựt

Chiếc L'Angers ngày 10 décembre.

Chạy qua Xiêm

Chiếc G. G. Paul Beau ngày 23 décembre

Dịp may ít có

dân quốc lưu tâm

Dịp đâu may mắn lạ đời. Có xe máy đạp có máy hát kiêm thời, kiểu mới rất xinh.

Hãng chúng tôi mới lại xe hiệu Talbot, Malgré tugh D. I. C. đủ màu, quí vị lục châu muốn mua 1 cái về xài tính giá 32$50, ai mua sỉ có giá riêng (giá nầy kể từ nay đến cuối tháng Janvier 1927).

Ngài nào mua 1 cái về xài tính gởi mandat cho bổn-hiệu trước, sẽ gởi đến tận nơi, không tính tiền tổn phí.

Mới lại 500 cái máy hát OPÉRA ; PERFECTAPHONE, kiểu kiểm thời hát rất lớn, có đủ thứ, dầu máy xài đặng 3 hột kim. Nhơn dịp tết sắp tới mời quí vị lục châu mua thử nghe chơi dễ hưởng cuộc vui trong ngày tết.

Có bán các thứ đèn hiệu : Succès, xài bằng dầu xăng-tin kiểu rất đẹp.

ĐẠI-ICH

383-385 Rue des Marins Cholon

ĐÂY LÀ
HÌNH ÔNG THAY

CHÁNH-KIM-TUYỀN

Xin quí vị nhìn cho kỹ kẻo lầm người giả ; coi tướng người mấy tiếng.

Chánh-kim-Tuyền tiên-sanh người tỉnh Quảng mới sang Nam-Việt có lời kính cáo cùng chư quí vị khán quan xin nhã giám : tôi có coi bói khoa cùng coi tướng.

Số thì đoán việc nghèo giàu cùng danh lợi phú quí bần tiện.

Chư quí vị muốn biết việc sanh tử họa phước thì xin tạm bước ghé thử thời vận thì rõ.

Bốc quẻ nắng trí kiết hung, không sai không đua nịnh. Tôi cũng có coi thiên văn địa lý khán tướng đinh gia.

Tôi có người cất nghĩa Annam lời biện bạch không sai, chẳng hề thêu dệt, tại đây có cái dầu hình và cái bàn tay bằng vải treo lên chỗ phải là Chánh-kim-Tuyền.

Rue d'Ormay n° 219 Saigon

Tân-Tân Bánh Rạchgiá

Bán cơm và bánh Annam

Kính trình quí vị :

Tiệm tôi mới lập tại đường Sabourain số 28, có người và thợ Rạchgiá làm bánh nấu cơm Annam. Ban đêm có bán cơm sườn và có lãnh nấu cơm tháng.

Xin quí vị chiếu cố.

NGUYEN-THỊ-TƯ
28 Rue Sabourain 28
Saigon

Thiệt-nghiệp-xưởng

F. NAM

Đường Pellerin miễn hiệu số 160-164, SAIGON

Bầu biện chuyên việc ta hồ máy móc đồ sắt đã kiếu.

Bàn ghế bông và các thứ kim khí rất bền lắm.

Bồn rửa và đồ cần thiết khác.

CHUYÊN NGHỀ. — Mái đan lưu nhỏ mái kéo đeo cọc vòm vẩn, đồng máy điện đồ mát thiệt bền. — Sonnerie Antoghne.

Bàn cân đồ phụ tùng theo kiểu vỏ lên thường và đóng chế.

LÀM GIƯỜNG SẮT
VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI RẠP VIỆN
LÀM ĐỒ RÈNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đã kiểu đã rào mỏ.

Làm kiểu hoá-mỹ và kiểu thường.

Ông khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thôn lôi (paratonnerre), chế tạo và sửa máy mác xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gắt đi Lạc-đinh.

Tìm con

Tôi có bốn đứa con, mà thằng Nguyễn-văn-Kim là lớn, nó được 17 tuổi, có da thịt, cao lớn, mặt tròn, sau lưng và cổ có lông ben, gốc ở làng Tân-bình, tổng Minh-thuận, Mocây, vì giận mợ việc riêng bỏ nhà đi mất làm cho bà nội nó thương nhớ chầu mà sanh ra rầu buồn đau ốm. Vậy cúi xin quí ông, quí bà, có ai gặp hoặc biết nó ở đâu xin viết thơ cho tôi hay tôi sẽ đền ơn 50$00, và rất cảm tạ muôn ngàn.

Nay kính

NGUYEN-VĂN-HỚN
Làng Tân-bình
Minh-thuận
MOCAY

Rỗ cáo

Nguyên con trai của tôi là Nguyễn-trần Mười, 18 tuổi, ở tại làng Mỹ-Đức tổng Dương hòa-Hạ (Giadinh) nó đã hoan đăng, chẳng kể lời tôi dạy bảo, bỏ theo việc điếm đàng, vậy tôi có mấy lời rỗ cáo đồng-bào hay rằng: những sự nợ nần sẽ có gầm tiền bạc cho nó thì chịu chớ tôi chẳn biết tới.

LE-THỊ-LANG
Mỹ-đức (Giadinh)

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

Dây thép nói số 658 — Đánh dây thép chữ đề : Nhị-Thiên-Đường, CHOLON

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN, RƯỢU THAN HIỆU NHƯ SAU NÀY

BẠT ĐỘC DƯỢC CAO

Thuốc dán nầy dùng để mà trị các chứng bịnh như là : Ung-thư, u-nhọt, ghẻ chốc vì dâm hỏa mà sanh ra sài ghẻ, hoặc bị phong dâm mà sanh các thứ thủng độc, hoặc sưng vú, lỗ vú, hoặc bị hột-xoài hay là nổi bạch, lện độc ác độc, hoặc bị dương mai thành độc mà lở lói ra, hoặc bị phỏng lửa cùng nước sôi, con nít bị thai độc, sài ăn lở đầu, cùng các chứng ngoại khoa lở lói sưng thẳng.

Nếu dùng thuốc dán nầy mà dán nơi mấy chỗ đau ấy thì nó rút cái độc ra, đã hết nhức nhối, đau đớn, mà lại mau kéo da non, nhiếp miệng.

Thuốc dán nầy dùng nó bất kỳ là ghẻ gì thiệt là bá phát bá trúng công hiệu như thần.

CÁCH DÙNG : Dùng giấy dầu mà quẹt thuốc dán nầy rồi dán lên mấy chỗ u ghẻ, mỗi ngày phải thay 2 lần.

Giá mỗi thớ là ..... 0$30

VẠN ỨNG PHẬT ĐƠN

Của Ông Lương-y Vi-tế-Sanh bào chế tại Quảng-đông đường Đại-lộ Thuốc nầy trị các chứng kê ra sau nầy :

Trị bịnh ăn mửa, bịnh kiết, nhức đầu đau bụng, bịnh tức ăn dâm đồ và dâm trăng, tay chơn mỏi mệt, ăn uống không tiêu, bang giỏ, ở đi tàu dọc sông, hoặc cảm mạo thương hàng, phát nóng phát lạnh, chống mấy chống mà hoặc bất tỉnh nhơn sự, hễ uống thuốc nầy thì mạnh liền.

CÁCH DÙNG :

Người lớn mỗi ngày uống 2 lần mỗi lần uống 30 hoàn, uống với nước trà.

Còn con nít 12 tuổi mỗi lần uống 1 hoàn, 7 tuổi sắp lên mỗi lần uống 1 hoàn, 3 tuổi uống 5 hoàn, 1, 2, tuổi uống 3 hoàn.

Còn cách dùng nữa có ích lắm :

Như người đi đàng xa xuôi, kẻ đi ghe, đi thám bịnh, thì hãy ngậm và hoàn trong miệng, trừ đặng các bịnh thêm sức mạnh, khỏe trong mình. Cơ người thường cũng nên dùng thuốc nầy thì ăn uống để tiêu, bổ khỏe.

GIÁ BÁN { Mỗi ve lớn ..... 0$40
Mỗi ve trung 0.10
Mỗi ve nhỏ 0.05

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
NHI-KHOA
VẠN BỊNH HỒI-XUÂN-ĐƠN

Thuốc nầy rất có tài lạ, chủ trị các hứng bịnh con nít, bắt cầu là bịnh chi, hễu ông thuốc nầy thì an nhiên vô sự ; hễ bịnh nặng thì uống nhiều, ít thấy hiệu nghiệm.

Phàm những bịnh cấp mạng kinh phong, nội thương ngoại cảm, thương hàng tả nhiệt, ban chẩn nóng vùi, ho hen thở dốc, đàm ngăn số mũi, lại tiện chẳng thông, tiểu tiện có huyết v. v... Phải dùng thang cần tăng bạc hà mà cho uống với thuốc ; hoặc nhâm nửa đêm, hoặc chỗ không có tiện thuốc, thì hòa với nước trà cho uống cũng được, thoàn nhơn con nít còn bú, thì hòa với sữa mà cho bú cũng tốt.

Hoặc đau thất ruột, thương phong sanh ho, ọc sữa, khóc đêm, hoặc sanh nóng lạnh, hoặc kiết máu, thầy đều trị được.

Phàm những con nít tạng phủ còn non, thân khí chưa đủ, nếu khiếm điều hòa, thường sanh nhiều chứng. Nên hễ thấy con nít trong mình chẳng yên, thì phải lấy một hườn thuốc nầy dâm nhỏ bỏ ngay vào rốn, rồi lấy một miếng thuốc dán Phong-thấp-cao cần Bổn-đường mà dán trùm lên trên ; hoặc phải cho uống thêm, thì hết bịnh liền.

Thuốc NHỊ THIÊN ĐƯỜNG VẠN BỊNH HỒI XUÂN ĐƠN nầy là thuốc bao sáp, trong mỗi hộp 6 bao sáp đựng được 5 hườn ; con nít mới vài ba tháng cho uống chừng 1 hườn ; một hai tuổi cho uống 2 hườn ; ba bốn tuổi cho uống 3 hườn ; từ 5 tuổi cho đến 10 tuổi phải cho uống trọn hườn là nên hơn.

Chư tôn có mua, xin hãy nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu «ông phật», kẻo lầm đó giả.

GIÁ { Mỗi hườn là ..... 0$10
Mỗi hộp 10 hườn ... 0.50

NHI-KHOA CANG-CƠ-TÁN

Chủ trị con nít cấp mạng kinh phong, các chứng bịnh của con nít kể sau nầy :

Cảm mạo thương hàng, mình nóng, mặt đỏ, bị đàm ngăn chận, con mắt lão liên, hoặc trợn trắn cần răng cứng hàm, bắt tỉnh nhơn sự, miệng, mũi trứng khí, trong ruột đau thắc, bụng khó khăn mà làm ra ho hoặc khóc ... hoặc ... ăn và gắt tay giựt chơn, dương đại buất bón, hoặc miệng mồm khô khan lại hay khát nước, ấy là chứng CÁP-KINH-PHONG phải dùng nước trà mà nóng với thuốc tán nầy.

Còn thoạt nóng, thoạt lạnh, khi mửa khi tả, rút tay rút chơn, da mặt xanh, vàng mét, ốm gầy, khô khe, ọc sữa, ăn uống chẳng đặng, khóc khan không có nước mắt, đêm ngủ con mắt không nhắm, đường đại trống tiểu không tốt, tay chơn lạnh ngắc, rút lên chẳng bết, ấy là chứng cấp kinh phong», phải dùng nước cao rang mà cho uống với thuốc tán nầy lập tức thấy hiệu nghiệm.

CÁCH DÙNG: Con nít trong tháng tới 3 tháng uống mỗi ngày một gói phân làm 2 lần. Từ 4 tháng tới 12 tháng mỗi ngày một gói. Từ 4 tuổi sắp lên, mỗi ngày uống 2 lần mỗi lần 1 gói. Còn con nít ngày thường muốn nó ăn chơi thì mỗi ngày cho nó uống nửa gói, uống với nước trà thì trừ đặng các chứng bịnh và mạnh mẻ trong mình.

1 gói giá là ..... 0$20

NHỊ THIÊN-ĐƯỜNG TẨY-THỊ-LỘ

Thứ nước nầy hễ nhỏ vào trong nước lạnh chừng ít giọt, thì nước ấy hóa ra một thứ nước trong ngần như sữa, thơm thơ dị thường.

Để dùng mà trị các chứng bịnh nơi da mặt, như tàng nhan, hoặc da mặt thâm kim, có đầu đen lâm nhám ; cứ dùng thuốc nước nầy mà thoa cho thường thì hết.

Phụ-nữ mà muốn cho da mặt mịn màn thì phải dùng thứ thuốc nước nầy gọi là TRÂN-CHÂU PHẤN của bổn-đường mà dồi mặt thì ắt trở nên xinh đẹp vô cùng.

Liệt-vị có mua thì phải nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ÔNG PHẬT MẬP thì mới quỉ lắm đó giả.

Mỗi ve giá là ..... 0$50

PHONG-THẤP CAO-DƯỢC

Thuốc dán nầy hay lắm, để trị các chứng : phong thấp, đau xương, tức ngực, đau bụng, đau lưng, hoặc ăn chơn nhức mỏi, v. v.

Bất kỳ là đau chỗ nào, hễ đau đâu thì dán đó, công hiệu như thần.

Mỗi miếng giá là ..... 0$20

Kho sách báo xưa Quán Ven, Đường 28-Jan-2022.

TIEU-THUYET 16

NGÒN CỎ GIÓ DỤC (1)

Đau đớn phận hèn

(Tiếp theo)

Anh ta lấy thơ với 5 nén bạc lận vào lưng rồi xách hèo mà đi, không thèm tạ ơn ai hết. Hòa-Thượng thấy anh ta bỏ gói áo quần với bình chén trên ván, bèn kêu lại mà hỏi rằng : « Sao chú em không lấy đồ nầy đi, lại bỏ đó ? Bần-đạo đã cho chú em thì chú em cứ lấy đi. »

Lê-văn-Đó không bợ ngợ chi hết nghe nói như vậy thì liền gói bọc chén với cái bình vào quần áo rồi cặp nách mà đi.

Người thông tâm-lý thấy cử-chỉ của Lê-văn-Đó như vậy, chắc ai cũng phải lấy làm kỳ. Ấn trộm đồ của người ta, người ta bắt được đã không làm tội, lại cho luôn đồ ấy và cho thêm tiền bạc nữa, thế mà người ăn trộm không tỏ dấu ăn năn, không tỏ lời cám tạ, tánh tình dường ấy chưa ắt đã sửa được, nên phải dụng tâm tử bi quảng đại mà cảm hóa. Chẳng hiểu Hòa-Thượng Chánh-Tâm có nghĩ như vậy hay không, mà Lê-văn-Đó ra đi, ngài chắp tay ngang ngực, mắt nhắm lim dim, dường như ngài làm phước là do thiện-tâm mà thôi, chớ không phải vì cớ nào khác, bởi vậy ngài cầu khẩn Phật đặng cho lòng cản thù hung ác của Lê-văn-Đó hóa ra lòng từ bi thanh tịnh như của ngài vậy.

Lê-văn-Đó ra khỏi chùa rồi nhắm hướng của Hòa-Thượng chỉ mà đi. Trời nắng chan-chan, gió đồng vắng vẻ, Lê-văn-Đó lầm-lũi đi riết, dường như ý muốn xa lánh Hòa-Thượng cho mau, mà lại tránh xóm tránh làng, dường như ý không muốn gặp người trần-thế. Anh ta đi đỗ mồ-hôi ướt áo mà không chịu ngồi nghỉ chơn, đi riết đến chiều mát, bụng đói cơm, họng khát nước, thành-linh thấy trước mặt có một xóm chừng năm bảy cái nhà. Anh ta dừng chơn đứng ngó thì xóm ở cách chừng vài dãy ruộng. Anh ta vừa muốn ghé lại đó xin cơm ăn, xin nước uống, rồi anh ta lại nhớ chuyện mình bị người ta hàn-hủi, hủy-hoại tại Trường-Bình hôm qua, thì trong lòng ngần-ngại, nên đứng dụ-dự một hồi rồi bỏ mà đi ra, tuy nỗi chưa nguội, song tay anh ta chai cứng nên không biết nóng. Bà già đương cầm chén muốn xúc cơm, bà thấy Lê-văn-Đó bưng nồi thì bà la hải hải rằng : « Ủa cậu, cậu làm giống gì vậy cậu ? Trời ôi ! Cậu gì ngộ bưng nồi cơm vợ chồng tôi với chau tôi lấy gì mà ăn. Lê-văn-Đó không thèm nói chi hết, cứ bưng nồi cơm bước bả bước lại cửa mà ra!

Ông già chạy theo níu tay anh ta và nói rằng : « Tội nghiệp tôi lắm cậu ôi ! Từ hồi sớm mới cho đến bây giờ, tôi mới xin được một vừa gạo đem về nấu cơm đó đa, nếu cậu bưng đi thì vợ chồng tôi với chau tôi chết đói còn gì ! »

Lê-văn-Đó trợn mắt ngó ông già, rồi hất cánh tay ông té nghiêng vô vách. Anh ta thong-thả đi ra, bộ mặt hầm-hừ, cặp mắt chan-chản, hàm răn dựng ngược, coi hung ác vô cùng. Ông già té dụng vai vô trong vách, thế khi ông đau lắm, nên ông đứng dậy tay vô vai, mặt nhăn-nhíu, miệng hít-hà. Bà già nóng lòng, tay dắc thằng cháu chạy theo, và khóc và than rằng : « Tội nghiệp tôi lắm cậu ôi ! Người ta giầu có, sao cậu không đến đó cậu lấy mà ăn ? Vợ chồng tôi già cả lại nghèo nàn, ăn mày ăn xin, sao cậu không thương, lại ở chi ác nghiệt lắm vậy, cậu ? »

Lê-văn-Đó day lại trợn mắt, coi bộ dữ tợn lắm ; bà già thất kinh không dám nói nữa. Anh ta nách cặp gói đồ, tay bưng nồi cơm, tay xách cây hèo, lầm-lũi đi riết, không thèm ngó lại phía sau.

. . .

Trời đã chạng vạng tối. Lê-văn-Đó đi đến một làm cây. Đứng ngó coi thì không phải xóm làng chi hết, bởi vì trong lùm cây ấy có hai ba cây cao lớn, còn bao nhiêu thì cây nhỏ nhỏ dây bò qua nhánh xô lại bít chịt, dường như thuở nay chưa có ai bước chơn đến chốn nầy. Ngó về phía trong nữa, thì thấy có một cái nhà lá lớn, trước nhà có dựng một cây cột rất cao, cũng như cây cột cặm trước chùa Chánh-Tâm vậy.

Lê-văn-Đó đứng ngó quanh quất, thì không thấy dạng ai đi, mà cũng không nghe tiếng ai nói, chỉ thấy trên ngọn mấy cây lớn có một bầy quạ đương kiếm chỗ mà ngủ, nên bay lên đáp xuống kêu « quạ, quạ » vang tai. Anh ta muốn vào đó móc cơm trong nồi ra mà ăn, rồi kiếm chỗ cao ráo nằm mà ngủ, đợi sáng ngày sau sẽ đi nữa. nên thừng thẳng bước tới dưới gốc, một bụi gừa lớn, gốc hai bà người ôm không giáp, rễ nổi trên mặt đất như ai bỏ cây nằm sắp hàng, dây nhẩu lòng thòng như ai giăng võng treo đu đó vậy.

Anh ta lựa một chỗ đất bằng thẳng, rồi để nồi cơm xuống, để cái gói một bên, để cây hèo một bên, tính ăn cơm rồi ngủ luôn tại đó. Trên đầu nghe tiếng quạ còn kêu inh-ỏi, bèn chơn thấy rắn mới dương chạy lăng xăng, anh ta ngồi xuống vừa muốn thò tay vô nồi móc cơm mà ăn, thình lình nghe phía sau lưng có tiếng chuông động bon... bon... bon... làm cho anh ta dực mình, lật-đật rút tay ra, rồi ngó giáo-giác.

(Còn nữa)

(1) Tác-giả giữ bản quyền, nên cấm không cho ai được rút ra in nguyên bản, hoặc in chỗ khác.

Lời Rao

Hãy đến École Dactylographie
PHẠM VAN VINH
14, Rue Legrand de la Livrye
SAIGON.

mà học ba tháng sẽ trở nên nghề và mau có chỗ làm việc nữa.

TIỆM ANNAM
An-Thành
CAOLANH

Bổn hiệu chuyên bán rỏng hàng Tàu : lãnh, xuyến và hàng ra dệt ở Chợ-Thủ, Cùnsoiêng, nhuộm tại bổn xứ rất láng, tất diệu và rất thâm, mặc đến rách không trổ.

Quí vị muốn mua món chi xin viết thơ thì hàng gởi lại liền. Tính giá rẻ cho người mua bán.

Hàng gởi cách lãnh hóa giao ngân.

Xin kính mời
An-Thành Caolãnh

Lời rao cần kíp

Nguyên đứa con trai tôi tên là Nguyễn-văn-Điện 25 tuổi, tôi đã chia gia tài ruộng vườn đất cát cho nó, mà nó đã bán hết mà tiêu xài, lại lấm phen tôi phải trả nợ nần cho nó nữa.

Vậy nay tôi có máy lời để quí ông quí bà rõ, nếu ai còn cho nó vay hồi tiền bạc cùng chi khác, thì tôi không biết tới vì tôi đã từ nó rồi.

Góa phụ Bà cả Đào-thị-Xuân
làng Phước Hậu
Tổng Phước-điền-Trung
Cholon

May xay lua

Máy xay lúa ra gạo trắng chạy bằng máy lửa chụm trấu, máy chạy Mazout và máy chạy điện khí, xay được từ 50 giạ trở lên 300 giạ lúa mỗi ngày 24 giờ.

Máy riêng : Xay gió, quạt hút gạo, bàn sàng vân vân, đều có tại hãng.

Máy chạy canot và đèn khí chạy bằng dầu Mazout, dầu hôi, dầu Essence, xin do nơi

M. Nguyễn-văn-Chức
38 Rue Amiral-Courbet 38 Saigon

Hỏi các nông gia

Máy xay giá bằng tay giá rẻ, các hạng nhà nông đều có thể sắm nổi

Một giờ xay giã đặng 15 kí-lô.

Muốn mua phải cho hay trước 8 bữa.

10 giạ lúa xay giã ra đặng 7 giạ gạo lợi hơn cối tay được 2 giạ trong 10 giờ. giá 35$00.

Máy xay giã chạy bằng mô-tơ từ 50 cho đến 200 giạ trong 24 giờ giã từ 300 đến 660 $

Máy xay giã hiệu Brunel chạy bằng mô-tơ 4 ngựa thì cũng bằng các thứ khác chạy bằng mô-tơ 15 ngựa. 100 giạ lúa xay giã ra rõi đặng 70 giạ gạo Tấm những 15 phần trăm.

Máy xay tay số 2 cho những người mua bán quầy tay rất nhẹ nhàn.

Từ 300 tới 350 kilos gạo trắng mỗi ngày, máy rất chắc chắn.

Nếu mà lập thành cái nhà máy xay nhỏ thì tốn có 180$.

Máy bảo tin ăn trộm, thay cho dây điền, gần đâu cũng đặng, trong buồn hay ngoài sân hễ ai đi lối đó đụng nhằm thì máy ấy nó lên báo tin cho mình biết liền.

I. BRUNEL, 45 rue Mayor.—Dakao

Ông Pierre Chariot

Kỹ-sư về các nghề máy móc. Lãnh chức Kinh-lý Giám-đốc có văn bằng Nhà nước. Làm các các công việc đo đất đo đường, làm đường và vét nước hay là đem nước vô ruộng v. v. Đi thanh tra cho nhà-nước.

264 rue Richaud Saigon
Téléphone N° 666.

Nam - đông - Hương

Đường Amiral Courbet số 32, Saigon.

Xin quí ông quí bà hạ cố nhà nầy ở tại chợ mới Sàigòn, đã đặt quí ông quí bà vừa lòng xem nơi Phòng the rộng rãi, sạch sẽ, thông-thoáng, có phép tắc, và cũng Garan cho quí khách đã an-hai

Đồng-bang có ăn mòn chi xin do nơi nhà in

HONG-LẠC

mới lập tại Sốctrăng (đường Đại-ngãi)

Kiến xe hơi và kiến mát

Hiệu Nguyễn văn Bân, 129 đường d'Espagne, đại lý cho hiệu kiến C. V. tự gọi lakiến nhà Đức chạ, có tới nhiều trăm lố kiến xe hơi và kiến mát, để quí ông tiện dùng mùa nắng, lại có kiến coi xa coi gần nhiều kiểu đẹp và giá rẻ.

Quí ông ở xa hãy viết thơ thương nghị, gởi contre-remboursement, ít hơn hết là một lố. Khi hồi contre-remboursement, xin gởi phân nửa phần tiền ; người mua bán lại có giá riêng.

A. BÂU.

CHIÊU-ANH-QUAN

Kính-cáo đồng-bang,

Nhà hàng của tôi từ ngày mở ra đến nay đã được đồng-bang có lòng chiếu-cố, nên sự buôn bán càng ngày càng được phát-đạt ; cái ơn trọng của đồng-bang tôi không ngày nào mà không nhớ.

Gần nay nhận vì công việc đa-đoan, mà tôi thì đơn-chiếc, nếu vừa bán cơm lại vừa chăm sóc phòng ngủ nữa thì thiệt khó lòng cho châu-đáo. Vậy nên từ nay tôi định giảm bớt việc bán cơm đặng đủ thì giờ mà chuyên lo về một việc phòng ngủ cho thiệt châu-đáo, ngõ khỏi phụ lòng hoan nghinh của quí-khách.

Nay kính cáo
Madame LÝ-THỊ-HUỆ
Propriétaire
N° 1 385 Rue Sabourain
Saigon

ĐẦU HIỆU ĐỎ CAN CHẠM BẠNG

Tiệm Đức-Lợi

Số 105 và 111 đường d'Espagne
Saigon
(Kế dinh quan Xã-Tây)

Thưa cùng quí khách nhơn dịp Tết Tây Annam gần tới nên bổn tiệm trử bán rất nhiều ghế Salon kiểu Tây, Annam; cành cẩm rất khéo rất bạp thời trang. Trử thờ tủ kiếng tranh, liễn cẩn chạm rất tinh xảo bằng trắc và gỗ; đồ đồng thau, lư chơn đèn đức thau quước rất xít, bình bông hình đồng và cẩn mân bây chơi bằng đồng đen khảm tàm khí rất khéo.

Đồ thêu màu : Nắp bàn, áo gối, ử tra thời v. v...

Đồ làm đã khéo đã đẹp đã vừa ý quí khách mà bán giá rẻ hơn là vì cớ nhiều, vì sở hụi nhỏ, vì có tiệm chánh tại Hanôi nên sốc hàng hóa luôn luôn.

Vậy xin quí khách chiếu cố bổn tiệm rất cội ơn.

Nay kính mời
Đức-Lợi
105 Rue d'Espagne Saigon

MARQUE DÉPOSÉE

THUỐC BỔ MÔ-BA

(MAUBAR)

Thứ thuốc rất qui dùng trong xứ nóng nực thiệt tốt vì nó làm bằng **Cola, Coca, Quina, Glycéro-phosphate** và nhiều thứ rượu rất qui bên Pháp. Có thể làm cho máu điều hòa, trị bịnh nóng lạnh.

Những người mệt mỏi dùng nó thì càng hiện nghiệm.

CÓ BÁN NƠI

PHÁP-QUỐC ĐẠI DƯỢC PHÒNG

Số nhà 84 tới 94 Đường d'Ormay -: SAIGON

Maurice BARBEROUSSE
Pharmacien de 1re classe
Ancien interne des Hôpitaux de Paris

VẠN-HÒA

88, Rue de Gôcông -: CHOLON

(Gần nhà máy xay lúa hiệu Thanh-Sanh ở cầu Ba Mươi Gian, đi lên phía tay mặt)

Dây thép nói số 102

Tiệm VẠN-HÒA lập ra có 30 năm nay. Trong Lục-tỉnh ai cũng đều nghe danh và đều nhận vải của Bổn-hiệu nhuộm cách khéo léo, tốt và lâu vô cùng.

Nguyên vì năm 1912 Bổn hiệu có rước đặng một người thợ nhuộm nghề bên Tây lại có 1 cô cách nhuộm vải cho Bổn-hiệu bền, Phàm trong cách nhuộm vải thì cũng phải kỹ càng lắm mới đặng. Vải của hiệu VẠN-HÒA cách nhuộm không giống mấy hiệu vải kia chút xíu. Thường thường trong việc nhuộm thì ai cũng đều có dùng chàm, nhưng hiệu VẠN-HÒA lại dùng một thứ nước thuốc rất mà nhuộm vải đen, duy có vải tơm-công thì mới có dùng chất đinh chàm mà thôi. Vì thế nước thuốc không phải là dễ, mà lại còn phải gia công lắm mới đặng. Thuốc có bền đúng sức thì vải nhuộm đặng tốt, ít nước thuốc thì vải áo không đặng đen mà chiều nước thuốc thì vải phải bỏ. Bởi thế cho nên vải của hiệu VẠN-HÒA dùng tới rách chỗ vải vẫn còn tốt như thường, không hề trổ, phai màu hay là mục. Mấy năm nay vì xa gần ai cũng ưa dùng vải của Bổn-hiệu nên có kẻ gian nhơn đặc lợi đổ mạo hiệu nước Bổn-hiệu làm ra nhiều thứ vải khác bán mà thủ lợi.

Vải của hiệu VẠN-HÒA có rất thiệt là 8 hiệu nhưng có thứ 3 con cá 3 màu, thứ 2 con cá 2 màu, thứ một con cá xanh và thứ VẠN XUÂN-LONG xe lửa. 4 thứ rẫy thì ai ai đều đều biết vì có đã trên 30 năm nay. Mấy hiệu kia tuy mới có sau đây chớ sự tốt thì cũng bằng mấy hiệu kia vì cách nhuộm cũng giống nhau một thứ. Vì vậy chư quí khách khi có mua vải xin cũng nghỉ lại sự rẫy. Phàm như món hàng hóa một thứ mà có mắc rẻ hơn một chút thì cũng có thứ tốt thứ xấu, còn chi đến vải của Bổn-hiệu bán mà có mắc hơn năm, ba chục mà quí khách cũng không nên cho là mắc. Thiệt thì có mắc hơn một chút nhưng xét kỹ thì rẻ hơn nhiều vì vải của hiệu VẠN-HÒA xài đã bền, lâu rách mà lại không phai màu là khác.

Qui khách có mua vải của Bổn-hiệu xin coi cho kỹ trong mỗi gói đều có nhãn hiệu và cái hình của chủ nhơn thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.

Qui khách sở đáp đi Cholon xin mời đến viếng tiệm mà mua thì chắc hẳn, Bổn hiệu rất vui lòng tiếp rước quí khách. Ngài nào ở xa muốn mua vải của Bổn-hiệu xin cứ viết thơ ngay cho Bổn-hiệu thì Bổn-hiệu cũng sẵn lòng gởi đi tới nhà theo ý chư quí khách muốn.

Mấy hiệu vải của Bổn-hiệu đều có bán chứng tại tòa thương mãi Saigon là :

1° 3 con cá Kim-ngư 3 màu. 4° Vạn-Hòa con gà trống. 7° Vạn-xuân-Long bướm buồm.
2° 2 con cá Kim-ngư 2 màu. 5° Vạn-xuân-Long xe lửa. 8° Điệp-Mẫu con ngựa đua
3° 1 con cá Kim-ngư xanh. 6° Vạn-Hòa chiếc tàu.

VẠN-HÒA
Chủ nhơn kính cáo

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022